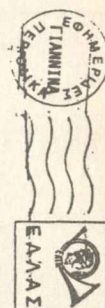

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 24-25 ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 1998

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ Κ.Π.ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Πωγωνιανής είναι ένα ίδρυμα που λειτουργεί από το 1923 και η προσφορά του είναι γνωστή στον τομέα της Πρόνοιας για τα ορφανά, προσφυγόπουλα και απροστάτευτα παιδιά. Αποφασίστηκε ψυχρά και λογιστικά από τους καρεκλοκένταυρους του υπουργείου χωρίς να εκτιμηθούν οι ειδικές συνθήκες λειτουργίας του που και σήμερα υφίστανται. Η έντονη αντίδραση και κινητοποίηση έφερε τον αρμόδιο υπουργό κ. Κωτσώνη στην Πωγωνιανή ο οποίος αφού ενημε-

ρώθηκε και είδε τη δουλειά που γίνεται, είπε χαρακτηριστικά: «Το Κ.Π.Μ. Πωγωνιανής αποτελεί εθνικό φάρο και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να τον σβήσει» και συμπλήρωσε πως θα συνεχίσει να λειτουργεί. Δήλωσε μάλιστα πως θα διαθέσει πίστωση για τη συντήρηση και βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας. Από την απόφαση κατάργησης μέχρι τον «εθνικό φάρο» είναι μεγάλο το άνοιγμα που δείχνει το έλλειμμα της ενημέρωσης της Κεντρικής Διοίκησης αλλά και το μειωμένο ενδιαφέρον της Νομαρ-

χιακής Αυτοδιοίκησης. Είναι απαράδεκτο η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να μην εκτιμάει το έργο που επιτελείται σ' αυτό το Κέντρο και να μη δίδει στο υπουργείο την πραγματική εικόνα του. Είναι απαράδεκτο να βλέπει ο υπουργός τις ανάγκες του κτιρίου και της λειτουργικότητας του Κέντρου και να μη τα φροντίζει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Πέρασε αρκετές φορές ο νομάρχης και αρμόδιοι από την Πωγωνιανή και δεν ενδιαφέρθηκαν ή δεν

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΚΛΕΙΝΟΥΝ ΤΑΧ. ΓΡΑΦΕΙΑ

Στον πίνακα των υπό κατάργηση Ταχυδρομικών Γραφείων των ΕΛ-ΤΑ είναι και εκείνα της Πωγωνιανής και της Βήσσανης. Το έργο τους θα μεταφερθεί στα Ταχυδρομεία Δελβινακίου και Κεφαλοβρύσου. Δικαιολογία για το κλείσιμο είναι λόγοι οικονομικοί και...νοικοκυρέματος! Δεν είναι βέβαια και τα εναπομείναντα Δελβινακίου και Κεφαλοβρύσου

βιώσιμα και κερδοφόρα. Το Κράτος... νοικοκυρεύεται από Πωγωνιανή και Βήσσανη και ιδρύει δεκάδες στην Αθήνα για να συγκεντρωθεί κι άλλος κόσμος εκεί!

Καλά είπε ο Κάρλος πως αυτοί εκεί στην Αθήνα, με τέτοιες ενέργειες θα φτάσουν τα σύνορα στην Πρέβεζα!!

Η σύμπτυξη του κράτους άρχισε...

Η ΝΕΑ ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΘΗΚΕ - ΣΥΝΤΟΜΑ ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Η νέα γέφυρα των Αγίων δημοπρατήθηκε και σύντομα θα αρχίσουν οι εργασίες κατασκευής. Η νέα γέφυρα θα γίνει λίγο πιο κάτω από την παλιά κατεστραμμένη γέφυρα. Θα έχει μήκος 150 μέτρων και το υψή-

λότερο σημείο θα είναι 22 μ. Η νέα γέφυρα είναι μέσα στο συνολικό έργο του δρόμου για την Κακαβιά και θα είναι ανάλογων προδιαγραφών και διαστάσεων για τις ανάγκες της κυκλοφορίας που προβλέπεται.

ΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ ΜΑΣ

Η παραδοσιακή δύναμη
έρχονται μαζεμένα το καλοκαίρι

Ας τα ενισχύσουμε με την παρουσία, την
συμμετοχή, την οικονομική συνεισφορά.

Στη σελίδα 6

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΑ

ΑΡΧΙΖΕΙ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Προεκλογικά και άλλα!

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΜΕ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΑ... ΠΟΥΛΙΑ!

Εγγραψα κι άλλη φορά για τον φίλο και καλό πατριώτη, τον Σταύρο Οικονόμου, συνταξιούχο αρτοποιό που εγκαταστάθηκε στην Κάτω Λάβδανη και δημιούργησε τον ...«παράδεισό» του. Εκεί, μαζί με τη γυναίκα του τη Χρυσούλα, οργάνωσε τη ζωή του συνταξιούχου μέσα σ' ένα περιβάλλον γεμάτο φυσική βλάστηση και στην καλλιέργεια λουλουδιών και κηπευτικών. Σπάνια λουλούδια και δένδρα γεμίζουν τα πεζούλια του χειμώνα-καλοκαίρι, αφού μέσα στη

σέρα έχει ακόμη και πορτοκαλιές, κουμ-κουάτ και άλλα δένδρα.

Ανοιχτός ο «παράδεισος» του Σταύρου, εκεί δίπλα στην Παναγιά τη Λαμποβίστρα και στο ποτάμι, για κάθε επισκέπτη. Στην άκρη του κήπου του κάτω από τα πλατάνια, ο επισκέπτης,

και αν δεν βρει τον Σταύρο και τη Χρυσούλα, θα «αυτοεξυπηρετηθεί» από το μπαρ και το ψυγείο του που δεν έχουν κλειδαριά και είναι πάντα γεμάτο και μπορεί να ικανοποιήσει κάθε επιθυμία σε ποτό, αναψυκτικό και καφέ. Δεν ξέρω αν αυτό το χρονογραφικό σημείωμά μου θα

αυξήσει τους επισκέπτες του «παράδεισου» του Σταύρου και της Χρυσούλας. Είμαι όμως σίγουρος πως αισθάνονται ιδιαίτερη χαρά κάθε φορά που κάποιος φτάνει εκεί στη φιλόξενη γωνιά τους. Δεν αισθάνονται τη μοναξιά, καθώς οι φίλοι του είναι πολλοί. Το σημείωμα αυτό όμως, ξεκίνησε για ένα άλλο σημάδι εκεί στην Κ. Λάβδανη. Ο Σταύρος καλλιεργεί εκεί δίπλα στο σπίτι του ένα χωράφι με σπόρια.

Συνέχεια στην 2η σελ.

Νέες διοικήσεις

Μετά από αρχαιρεσίες στην Αδελφότητα Παλαιοπυργιτών Αθηνών το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε ως εξής: Πρόεδρος: Κων. Χαρίσης. Αντιπρόεδρος: Αλέξανδρος Βαλαβάκης. Γεν. Γραμματέας: Κοσμάς Γκρόζας. Ταμίας: Χριστίνα Τσιλινγκίρη. Σύμβουλοι: Παν. Σιάνος, Νικ. Γκρόζας, Αθ. Κύρου.

Επίτιμος πρόεδρος

Η Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας Παλαιοπυργιτών Αθηνών ανακήρυξε επίτιμο πρόεδρο τον Νικόλαο Γκρόζα διατελέσαντα πρόεδρο της Αδελφότητας επί 40 χρόνια.

Νέοι πτυχιούχοι

Το πτυχίο της Νομικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης πήρε ο Γεώργιος Καραγιάννης του Χαριλάου από το Σταυροκιάδι.

Πρωτομαγιά στην Πωγωνιανή

Γιορτάστηκε κι εφέτος με μεγάλη συμμετοχή η Πρωτομαγιά στην μαγευτική τοποθεσία «Θεοτόκος» Πωγωνιανής με πολύ μεγάλη επιτυχία. Μερίμνη του Φιλεκαπιδευτικού-Λαογραφικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Πωγωνιανής «Η πρόδοος» με την καθιερωμένη πεντανόστιμη φασολάδα. Φέτος υπήρχαν δυο καζάνια φασολάδα. Ένα πιπεράτι και ένα σκέτη (λευκή). Και τελείωσε πολύ γρήγορα και όσοι καθυστέρησαν να προσέλθουν εγκαίρως δεν πρόφτασαν φασολάδα. Τους υποσχόμαστε του χρόνου θα έχει για όλους φασολάδα και κρασί δωρεάν. Το γλέντι στην Πωγωνιανή κέρει και ορχήστρα Πωγωνιανή κράτησε μέχρι τις απογευματινές ώρες.

Γ.Π.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Η Μαρία Τσαγκούλη του Ιωάννη από Δρυμάδες και ο Σπτερ. Μπότσιος του Βασ. από Ιωάννινα ετέλεσαν τους γάμους στον Ιερό Ναό του Αγ. Αθανασίου στα Ιωάννινα. Στο νέο ζευγάρι προσθέτουμε και τις δικές μας ευχές.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνίσιους

Έδρα: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333
Ιωάννινα-Οπλι. Πουτέστη 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 0651-70485
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέριμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Στο ξεκομμένο Πωγωνί η μεγάλη συνάντηση 24 Αυγούστου

Στο Δολό στις 14 Ιουνίου συναντήθηκαν παράγοντες από τα χωριά του ξεκομμένου Πωγωνίου και συζητήσαν τις λεπτομέρειες για τη μεγάλη συνάντηση των Πωγωνησίων στην Πολύτση στις 24 Αυγούστου, του Αγίου Κοσμά. Έγιναν επιτροπές και οι προετοιμασίες της εκδήλωσης δρομολογήθηκαν.

Πωγωνήσιοι από τα χωριά του ξεκομμένου Πωγωνίου απ' όλο τον κόσμο (Ελλάδα, Αμερική,

Καναδά, Ευρώπη, Αυστραλία), θα συναντηθούν στις 24 Αυγούστου 1998 στην Πολύτση σε μια εκδήλωση προσκυνήματος, αγάπης, νοσταλγίας και σύνδεσης με τις ρίζες τους.

Είναι πράγματι μια σημαντική εκδήλωση για τα επτά αυτά χωριά του Πωγωνίου και μια προσπάθεια να στηριχθούν και να αναπτυχθούν.

Καλή επιτυχία.

ΜΕ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Σπόρια κάθε είδους, που δεν μαζεύει ποτέ. Σπόρια για να ταίξει τα πετεινά του ουρανού που συγκεντρώνονται γύρω από τον «παράδεισό» του. Πουλιά, από σπουργίτια και όσα άλλα κατεβαίνουν από τα δάση της υπερκείμενης Μουργκάνας. Έτσι πλουτίζεται κι ο παράδεισός του. Κάποιοι έκαναν την πονηρή σκέψη πως ο Σταύρος, παλιός κυνηγός, που έφτασε σε κάθε κυνηγετική περιοχή εντός και εκτός Ελλάδας, ταίξει τα πουλιά για να τα ...σημαδεύει.

Η σκέψη αυτή όμως, σταμάτησε από φίλο του Σταύρου που είπε:

—Γιατί να τα σκοτώσει; Για να μείνει μόνος του;

Για να μείνει μόνος του; Πόσα λέει αυτή η κουβέντα; Ίσως λέει πολλά για όλους μας που φέρνουμε γύρω τον τόπο μας και δεν βλέπουμε πουλί πετούμενο. Και είναι μια αλήθεια πως μέινουμε μόνοι μας καθώς αφήνουμε κάθε μέρα και διαπιστώνουμε πόσο καταστρέφεται ο τόπος μας, η ομορφιά του περιβάλλοντος. Αυτό το περιβάλλον προσπαθεί ο Σταύρος να το κρατήσει εκεί στον «παράδεισό» του στην Κάτω Λάβδανη δίπλα στην Παναγία τη Λαμποβίτσα με τη Χρυσούλα όπου νίκησαν τη μοναξιά και δεν είναι μόνοι. Έχουν τους φίλους και παρέρα τα πουλιά. Και σπερνουν σπόρια για να μη μείνουν μόνοι!

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΠΛΗΤΤΟΥΝ ΚΑΙ ΑΔΙΚΟΥΝ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Συνέχεια από την 1η σελ.

μόρεσαν να κατανοήσουν το έργο του Κέντρου. Η περίπτωση του Κ.Π. Μ. Πωγωνιανής επιβεβαιώνει την εγκατάλειψη του Πωγωνίου καθώς είναι γεγονός πως δεκάδες προβλήματα της Επαρχίας μένουν άλυτα αφού η Νομαρχία τα αγνοεί ή δεν θέλει να τα λύσει. Το Πωγώ-

νι μένει έξω από προγράμματα και έργα που σχεδιάζει ή κατευθύνει η Νομαρχία. Το Πωγώνι απογυμνώνεται από υπηρεσίες και γραφεία κοινής ωφέλειας με τις ευλογίες και την ανοχή της Νομαρχίας. Το Πωγώνι είναι ξέφραγο αμπέλι και η Νομαρχία αδιαφορεί και αδρανεί. Το περιστατικό Πωγωνιανής δείχνει πως η Κεντρική Διοίκηση αν ενημερωθεί σωστά θα δώσει λύσεις στα προβλήματα του Πωγωνίου. Οι αυτονόητες ιδιαιτερότητες του επιμεθορίου Πωγωνίου —εθνικό φάρο είδαν τώρα στην Πωγωνιανή— «θάβονται» στη Νομαρχία κάτω από σκοπιμότητες ψηφοθηρίας, νοσηρού παραγοντισμού, άστοχης πληθυσμιακής αντιστοιχίας και μιας ασήριχτης δικαιολογίας μεγάλης απόστασης από Γιάννινα και απομόνωσης.

Η αντίδραση και η κινητοποίηση για το Κ.Π.Μ. Πωγωνιανής δείχνει ακόμη πως χρειάζεται μια δυναμική κινητοποίηση και καθολική αντίδραση για την Επαρχία μας. ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ. Ας το έχουν υπόψη τους και οι υποψήφιοι Δήμαρχοι και Κοινοτάρχες.

ΘΑΝΑΤΟΙ

♦ Απεβίωσε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στη Μερόπη ο Γεώργιος Βέσης, 85 ετών.
♦ Απεβίωσε στην Μερόπη η Λευκοθέα Ζήκα του Αναστασίου ετών 85.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Κοιμησέως Θεοτόκου Ποντικατών ευχαριστεί δημόσια τους παρακάτω που αντι στεφάνου κατέθεσαν στην μνήμη της Βικτωρίας Αθαν. Σταύρου χρηματικά ποσά στην κεντρική εκκλησία μας:

α. Τα παϊδιά της 50.000 δρχ.
β. Χρήστο Γιοβάνη (εκδότη) 20.000 δρχ.
γ. Οικογένεια Μελομένης Βούδρη 15.000 δρχ.

Το εκκλησιαστικό Συμβούλιο
Θεοφάνης Κατσούκης
Αθαν. Βάρδης
Κων/νος Δέρμιος
♦ ♦ ♦ ♦

Ως πρόεδρος της Κοινότητας Ποντικατών-Πωγωνίου, διερχόμενος και τα αισθήματα όλων των συγχωριανών μου, θέλω και δημόσια να συχαρώ τον άξιο χωριανό μας Παύλο Παλούκα, καθηγητή, για το σημαντικό πνευματικό του έργο, την εγγραφή βιβλίου (2 τόμων) «Ποντικατές Πωγωνίου-γών των πατέρων μας», για την ιστορία-λαογραφία και παράδοση του χωριού μας. Πρόκειται για πραγματικό άθλο μέσω του οποίου, απ' ενός καταγράφεται ένα κομμάτι σημαντικού της ιστορίας του τόπου μας, απ' ετέρου θυμούνται νοσταλγικά οι παλιότεροι και μαθαίνουν οι νεώτεροι. Πατεύοντας ακράδαντα ότι θα συνεχίσει το σπουδαίο του έργο τον ευχαριστώ θερμά και τον συχαίρω.

Επίσης ευχαριστώ και συχαίρω θερμά το Διοικητικό Συμβούλιο της εν Αθήναις Αδελφότητας Ποντικατιωτών «Οι Άγιοι Ανάργυροι», που ανέλαβε τα έξοδα έκδοσης του παραπάνω βιβλίου, καθώς και το Διοικητικό Συμβούλιο του Δασικού Συνεταιρισμού «ΜΠΟΥΝΑΣ» Ποντικατών για την κάλυψη μέρους των εξόδων έκδοσης.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Δημήτριος Αθ. Βαρδής

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	0657
ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Βήσσανης	71249
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Πωγωνιανής	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νης	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

ΤΟ ΕΚΤΡΟΦΕΙΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

Το εκτροφείο του Δήμου Δελβινάκιου που έγινε με τη συμβολή του προγράμματος LEADER I, άρχισε να λειτουργεί. Σαν πρώτη φάση ήταν να εμπλουτιστεί με τέσσερα αγριογούρουνα (δύο ζεύγη) και με στοιχειώδη φροντίδα για τη συντήρησή του. Προς το παρόν δεν υπάρχουν σχέδια πλήρους ανάπτυξης, αλλά η αρχή είναι ικανοποιητική και ελπίζεται ότι μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω σε μια βιώσιμη μονάδα του είδους.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΚΑΚΑΒΙΑΣ

Φαίνεται από μόνο του από κάθε οδηγό και επισκέπτη που περνάει έστω και ένα κομμάτι του δρόμου Καλπακίου Κακαβιάς, που οι εργασίες δεν προωθούν ικανοποιητικά. Ακόμη και ένας μη ειδικός τεχνικός δεν μπορεί να καταλάβει τι έγινε από το 1991 που άρχισαν οι εργασίες και δεν προχώρησαν πέρα από το ανακάτεμα των χωμάτων. Μα καλά δεν θα διαμορτυρηθεί κάποιο απ' αυτούς που ψηφίζουμε; Έστω για την ιστορία! Για την τιμή των... όπλων μας! Πού είναι οι... πρωτοβουλίες; Θα χαθούν και οι ευκαιρίες για τις πρωτοβουλίες...

ΕΜΕΙΝΕ ...ΜΝΗΜΕΙΟ

Μνημείον για ...κατάθεση στεφάνου κατάντησε το ελικοδρόμιο που κατασκευάστηκε στα δελβινάκικα αμμορυχεία. Για την ...ανάπτυξη είπαν και για να μη πάνε τα λεφτά της ΕΟΚ... χαμένα! Και τώρα πού πήγαν; Και ποιος ενδιαφέρεται για την τύχη του και την αξιοποίησή του;

Γ' αυτό λέμε πως είναι μνημείο κακού προγραμματισμού και άσκοπης σπατάλης. με τα 150 εκατομμύρια που κόστισε, θα γινόταν τότε, με κείνες τις τιμές 8-10 χιλόμετρα ασφαλτος στο Κάτω Πωγώνι κι ας έφταχναν το ελικοδρόμιο σε κακώς βραχονήσι που έχει ανάγκη. Σε μας αποδείχθηκε άχρηστο κοντά πέντε χρόνια τώρα.

ΝΕΟ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Στις 20 Μαΐου εγκαταστάθηκε στα Γιάννινα ένα νέο πωγωνήσιο κατάστημα, το MILLENNIUM. Το νέο κατάστημα είναι του επιχειρηματία Νίκα Χατζούλη από την Καστανιά και βρίσκεται στον εμπορικό δρόμο Χαριλάου Τρικούπη στον αριθμό 39. Το νέο κατάστημα διαβέβαιε ειδη δώρων, διακοσμητικά και παιδαγωγικά παιχνίδια. Στον συμπατριώτη μας ευχόμαστε καλές δουλειές.

ΝΑ ΚΑΛΕΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ...ΜΠΕΡΝΣ

Το θέμα της φύλαξης των συνόρων αποτελεί ένα πρόβλημα για τη χώρα με τα κύματα λαθρομεταναστών που φτάνουν συνεχώς. Για την περιοχή μας είναι βασικό και κυρίαρχο, και από το 1990, δηλαδή για εννιά συνεχή χρόνια, οι ακριτικές περιοχές του Νομού μας έχουν μετατραπεί σε χώρους επικίνδυνους, ανασφαλείς και παράνομους. Καμιά δραστηριότητα δεν μπορεί να αναπτυχθεί και ο τόπος μας δυσφημείται. Το κράτος και το αρμόδιο υπουργείο μελετά εδώ και 4-5 χρόνια την οργάνωση σώματος συνοριακών φρουρών. Αφού πέρασε το θέμα από τα σαράντα κύματα και τις αντιδράσεις των συντεχνιακών οργανώσεων των Αστυνομικών, έφτασε το νομοσχέδιο στη Βουλή. Κι ενώ είναι, και αναγνωρίζεται, ως ένα σοβαρό πρόβλημα του ακριτικού ελληνικού χώρου με «εθνική» διάσταση, ο αρμόδιος υπουργός ζήτησε την κατ' αρχήν ψήφιση του νομοσχεδίου από τα ...ενα έδρανα. Μόνο επτά βουλευτές ήταν αλλά κανένας κυβερνητικός!

Ούτε οι δικοί μας τρεις βουλευτές του ΠΑΣΟΚ (Παπούλιας, Μαλέσιος, Αργύρης), ούτε ο Θεσπρωτός υπουργός, ο κνρ Αλέκος που το παίζει Ηπειρωτάχης! Ούτε οι άλλοι Βορειοελλαδίτες και ακριτίες βουλευτές και οι νησιώτες ομόλογοί των! Η Βουλή δηλαδή, διά των κενών θέσεων των βουλευτών, έδειξε πως δεν ενδιαφέρεται για το «εθνικό» αυτό θέμα της «ακριτικής» και ξεχασμένης Ελλάδας! Και μετά, διαμαρτύρεται ο πρόεδρος της Βουλής, γιατί ο κ. Μπερνς «αλωνίζει» τη χώρα. Να τον καλέσουμε λοιπόν και μες στα ακριτικά χωριά. Να τον ζητήσουμε να μας βοηθήσει με ...αμερικανούς στρατιώτες! Αφού οι δικοί μας αρμόδιοι και ανίκανοι και αδιάφοροι είναι.

το μολύβι

Από τον «Πρωινό Λόγο» Ιωαννίνων

Γλύτωσε το κλείσιμο το Κέντρο Παιδικής Μεριμνας Πωγωνιανής

♦ Ο Υπουργός κ. Θ. ΚΟΤΣΩΝΗΣ στην Πωγωνιανή

Μετά την αντίδραση και την κινητοποίηση όλων το Κέντρο Παιδικής Μεριμνας της Πωγωνιανής δεν πρόκειται να κλείσει. Άμεση ήταν η ενέργεια του υφυπουργού Υγείας - Πρόνοιας κ. Θ. Κοτσώνη που έφτασε μέχρι την Πωγωνιανή για να δημιουργήσει προσωπική άποψη για το Κέντρο και να πάρει τις αποφάσεις του. Την Κυριακή 24 Μαΐου έφτασε ο κ. υφυπουργός στην Πωγωνιανή, επισκέφθηκε το ίδρυμα, περιήλθε τους χώρους, ενημερώθηκε για τη λειτουργία και την κατάσταση του Κέντρου και συνομιλήσε με τροφίμους και κατοίκους της περιοχής. Και επί τόπου ο κ. Θ. Κοτσώνης πήρε και την απόφαση του δηλώνοντας: «Υστερα από την επίσκεψή μου σε αυτό, διαπιστώνω ότι είναι ένας εθνικός φάρος πάνω στα σύνορα. και αυτό τον

φάρο ούτε εγώ ούτε κανείς άλλος έχει το δικαίωμα να τον σβήσει». Πρόσθεσε ακόμη πως: «Η επίσκεψή μου στην Πωγωνιανή επιβεβαίωσε εκείνο που πιστεύω. Όταν έρχεσαι σε κατ' ευθείαν επαφή με το πρόβλημα, μπορείς να βρεις και την καλύτερη λύση».

Και κατέληξε: «Κατόπιν τούτου, ανακοινώνω ότι το Κέντρο Παιδικής Μεριμνας Πωγωνιανής θα εξακολουθήσει να λειτουργεί».

Αναγνωρίζοντας ο κύριος υφυπουργός τις ανάγκες και ελλείψεις του Κέντρου, δήλωσε ότι θα διαθέσει κάποιο κονδύλιο για τη βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων και ζήτησε από τον νομάρχη να συνταχθεί άμεσα σχετική μελέτη. Τέλος καλό, όλα καλά. Αλλά κάποιες σκέψεις σε άλλες στήλες.

Για το Κέντρο Παιδικής Μεριμνας Οι φορείς της Πωγωνιανής ευχαριστούν και ελπίζουν...

«Το Κέντρο Παιδικής Μεριμνας Αρρένων Πωγωνιανής μένει ανοικτό, παλεύει και ελπίζει.

Όλοι οι φορείς και οι κάτοικοι της κοινότητας Πωγωνιανής, ευχαριστούμε θερμά όλους όσους συμπαράστηκαν στον αγώνα μας για να συνεχίσει τη λειτουργία του και να βρει λύσεις στα προβλήματά του, ένα από τα τελευταία λωπανά κύτταρα στο ακριτικό Πωγώνι.

Ελπίζουμε ότι τώρα που οι αρμόδιοι φορείς και η πολιτεία ανακάλυψαν ξανά το Πωγώνι να τους βρούμε συμπαραστάτες μας στον αγώνα μας για την ανάπτυξη του».

Για τον Φιλεκαπιδευτικό - Λαογραφικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Πωγωνιανής «Η πρόδοος»

Ο πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΣΤΟ ΔΟΛΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Στις 24 Μαΐου το μεσημέρι έγινε στο Δολό και στο τουριστικό συγκρότημα Κωσταρά η εκδήλωση για τη Λαϊκή Μουσική που οργάνωσε το Ωδείο «Φίλιππος Νάκας» με τον Θανάση Πολυκανδριώτη και τους μαθητές του στο Ωδείο.

Συμμετείχαν οι Γιώργος Κокκώνης - Μουσικολόγος, Πόλις Καρανδρέας - κατασκευαστής, Μανώλης Μιχαλάκης, μουσικός και Γιώργος Παχής, μουσικός. Ήταν μια καλή εκδήλωση που συγκέντρωσε αρκετό κόσμο στο Δολό και μια ακόμη παρουσία του Θαν. Πολυκανδριώτη στον ακριτικό χώρο.

ΣΤΑ ΠΕΤΑΧΤΑ

ΜΑΥΡΟ ΧΙΟΥΜΟΡ: Η... ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΗ

Τα γεγονότα και η ηλικία οδηγούν καμιά φορά σε μια ειλικρίνεια που φτάνει στον κυνισμό, στο σαρκασμό και στο μαύρο χιούμορ. Και οι λίγοι ηλικιωμένοι των χωριών τα λένε ωμά και σταράτα. Τι να φοβηθούν;

Δεν περιμένουν και άσπρες μέρες. Η υποχώρηση των συνόρων με όσα απараδεκτα συμβαίνουν στον παραμεθόριο χώρο είναι μια διαπίστωση που κάθε μέρα επιβεβαιώνεται. Για τα σύνορα στο Καλπάκι γράφτηκε πολλές φορές αλλά κανένας αρμόδιος δεν συγκαίνει και όλοι αποσύρουν σταδιακά υπηρεσίες, γραφεία και προσωπικό. Από το Καλπάκι όμως μέχρι την Πρέβεζα, είναι πολλά χιλιόμετρα ...ακόμη! Έτσι έσφαισε πολλούς από αυτούς που είπα ο πρώην υπουργός Εσωτερικών, ο δικός μας Κάρολος, πως: «Ετσι που πάμε, θα φθάσουν τα σύνορα στην Πρέβεζα, έκανε πολλούς να ανησυχούν. Δεν είναι και μικρή κουβέντα! Δεν ξέφυγε όμως ο λόγος του Κάρολου από την κριτική των μονίμων σαρκαστών των χωριών μας».

Έτσι, ο φίλος Κώστας από το Κάτω Πωγώνι, δεν έχασε την ευκαιρία να κάνει το μαύρο χιούμορ. «Ε, αφού είναι να πάνε τα σύνορα στην Πρέβεζα, το Πωγώνι ξεπουλιέται! Δεν το δίνουν... αντιπαροχή»! Μια καλή αντιπαροχή... συζητιέται! Μπορεί να πάρουμε και κανένα διαμέρισμα! Φτάσαμε λοιπόν και σε τέτοιες κουβέντες...

ΠΟΙΗΣΗ

Τα ροζιασμένα χέρια

Ήρθε ο παππούς απ' το χωριό
μέσ' στα γεράματά του
μέσα στην πόλη έφθασε
να ιδεί τη φανελιά του

Εγγόνα και δισέγγονα
παιδιά, γαμπροί, νυφάδες
όλοι τον τριγυρίσανε
με χάρες και λιανικές

Την άλλη μέρα θέλησε
την πόλη να γνωρίσει
πήρε λοιπόν τον εγγονα
για να τον τριγυρίσει

Στη λαϊκή την αγορά
φθάσανε κάποια ώρα
κι οι δυο τους εθαυμάσανε
καρπούς από τη χώρα

Μήλα κι αχλάδια γύρω τους
ροδάκινα σταφύλια
να σου κινούν την όρεξη
και να κολλούν στα χείλια

Καθώς ο πάππος άπλωσε
να πάρει κάποια φρούτα
ο εγγονός ξαφνιάστηκε
από τα χέρια τούτα.

Γιατί παπούτ' τα χέρια σου
είν' τόσο ροζιασμένα;
σήμερα δεν τα φρόντισες
νά 'ναι καλά πλυμένα;

Δεν είν' τα χέρια μου άπλυτα
χρυσό μου εγγονάκι
απ' την πολύ τη δούλεψη
είναι, κι από μεράκι

Όλα ετούτα τα καλά
που βλέπεις απλωμένα
ροζιάρκα χέρια τα 'φτιαξαν
γλυκά και μυρωμένα.

Αυτά τα χέρια κουβαλούν
τροφοδοτούν την πόλη
κι αλλοίμονο αν δεν δούλευε
η αγροτιά μας όλη.

Τούτο δεν το κατέχουνε
δεν το νογούν λιγάκι
τα χέρια τα ροζιάρκα
θρέφουνε τον κοσμάκι.

Οι καλοπερασάκηδες
και κάποιοι μασκαράδες
τους αγρότες κοροιδεύουνε
τους λένε φουκαράδες.

Στις πολυθρόνες κάθονται
λόγια παχειά σκορπάνε
υπόσχονται παράδεισους
και θά 'ναι, θά 'ναι, θά 'ναι.

Μην μας μιλάνε το λοιπόν
για κάποια ευημερία
αφού μας φούσκωσαν ψευτιές,
τρικλοποδιές σωρεία.

Το στάρι το μαζεύουνε
δραχμές μόνο πενήντα
και το ψωμί στο φούρναρη
διακόσιες κι εννενήντα.

Ξυπνάτε αγρότες κάποτε
και χλίοδουλεύαδες
να μη σας κοροιδεύουνε
οι ετοιμοφαγάδες.

Τέρμα λοιπόν το βύσσινο
κάντε κι εσείς αργία
ώσπου να γίνετε νοητοί
απ' την πρωθυπουργία

ΠΑΝΑΓ. ΚΥΡΚΟΣ
Μελισσοτρόφος
Βασιλικό Πωγωνίου

18-19-20 ΙΟΥΛΙΟΥ

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΧΑΡΑΥΓΗΣ

διοργανώνει
ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ στο χωριό
ΜΕ ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΗ ΛΟΥΚΑ-ΧΑΛΚΙΑ

Έκτακτη συμμετοχή:
ΠΕΤΡΟΣ ΛΟΥΚΑΣ-ΧΑΛΚΙΑΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ 20/7 ΚΑΙ ΩΡΑ 22.00

ΚΥΡΙΑΚΗ 19/7 ΚΑΙ ΩΡΑ 21.00
Δείπνο στην πλατεία του χωριού

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Από τον «Ηπειρωτικό Αστέρα» (Λεωνίδα Βασιλειάδη)

Οικογενειακή και κοινωνική
ζωή στο Πωγώνι

Γράφει ο Αθανάσιος Δέμος, φιλόλογος

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Τις γιορτές των Χριστουγέννων, του Αγίου Βασιλείου και των Θεοφανείων τα παιδιά μερικών χωριών και ίδια του Δελβινάκιου, περνώντας από όλα τα σπιτία τραγουδούν διάφορα σχετικά τραγούδια. Την εορτήν του Λαζάρου επίσης. Την εορτήν του Αγίου Ανδρέα του πρωτοκλήτου (30 Νοεμβρίου), βράζουν όσπρια, το οποίο λέγονται μπόλια (είναι τα πυνέψια των αρχαίων). Την πρώτην του έτους επιστρέφοντας από την Εκκλησία φέρουν κλαδιά, τα οποία ρίχνουν στη φλόγα του τζακιού και λένε: «Όσα φύλλα και κλαδιά, τόσα γρόσια και φλωριά!».

«Εις τας γεννήσεις, βαπτίσεις, μνημόσυνα ως και κατά την αναχώρησιν και επιστροφή των ταξιδευόντων οι συγγενείς φέρουν κανίσκια. Είναι δε ταύτα άρτος, ψητόν και οίνος».

Όταν κάποιος φεύγει για την ξενιτιά τον ξεπροβοδούν μέχρι έξω από το χωριό πολλές φορές σε αρκετή απόσταση οι άνθρωποι της οικογένειας, οι συγγενείς και πατριώτες πυροβολώντας. Κατά την επιστροφή κρατούν στα χέρια κλαδιά. Προτού να βγει ο ταξιδιώτης από το σπίτι τοποθετούν μπροστά στην είσοδο ένα δοχείο γεμάτο νερό.

Ο ταξιδιώτης, βγαίνοντας με τα πράγματά του, αναποδογυρίζει με το δεξί του πόδι το δοχείο. Βγαίνοντας στην εξώθυρα συναντά παιδιά που στέκουν εκεί επίτηδες, γιατί αυτό θεωρείται αίσχος οιωτός. Η σύζυγός του ή η μητέρα του ή αλ-

λη γυναίκα από τα μέλη της οικογένειας ακολουθεί αυτόν μέχρι την εξώθυρα σπέρνοντας πίσω του σιτάρι. Αυτό γίνεται για να κερδίσει χρήματα, ώστε να σκορπάει άφοβα.

Όπως βλέπουμε, τα βασικότερα έθιμα είναι τα ίδια με τα σημερινά. Μερικά έχουν αλλάξει, έχουν υποστεί μερικές αλλαγές λόγω των νέων συνθηκών ζωής που διαμορφώθηκαν. Για παράδειγμα ως πάρομο το θέμα της ξενιτειάς. Την παλιά εποχή η ξενιτιά ήταν η βασικότερη πηγή εμπνεύσεως του κύκλου των τραγουδιών της ξενιτειάς. Και ο λόγος είναι ότι ο ξενιτεμένος έλειπε χρόνια μακριά από την οικογένειά του και πολύ δύσκολα επικοινωνούσε.

Ετσι η νοσταλγία εκείνου που έμενε χρόνια στην ξενιτιά χωρίς να βλέπει την οικογένειά του, αλλά και της οικογένειας χωρίς να βλέπει τον άνθρωπό της, δημιουργούσε το κατάλληλο ψυχολογικό κλίμα για εμπνευση των τραγουδιών της ξενιτειάς. Σήμερα όμως δεν υπάρχει περίπτωση να φύγει κανείς για πολλά χρόνια χωρίς την οικογένειά του. Ή θα την πάρει μαζί του ή με την ανάπτυξη των συγκοινωνιακών μέσων συχνότατα θα έχει τη δυνατότητα να έρχεται να τους βλέπει ή θα πηγαίνουν εκείνοι να τον ιδούν. Επί πλέον δε, σχεδόν καθημερινά, μπορούν να επικοινωνούν τηλεφωνικά. Γι' αυτό δεν μπορεί να δημιουργηθεί όλη εκείνη η ατμόσφαιρα, που ήταν πηγή εμπνεύσεως των τραγουδιών της ξενιτειάς.

Αθανάσιος Δέμος

ΤΟ ΕΝΘΕΤΟ

Το παρόν φύλλο της εφημερίδας μας είναι διπλό με το ένθετο 16σέλιδο που περιέχει ένα παλιό κείμενο για τη Δρυινούπολη και το ευρύτερο Πωγώνι.

Το επόμενο φύλλο μας θα κυκλοφορήσει το τέλος Αυγούστου με τα νέα του καλοκαιριού, τα πανηγύρια και τις δικές σας συνεργασίες.

Καλό Καλοκαίρι

ΠΑΛΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Στην σειρά των ένθετων 16-σέλιδων της εφημερίδας «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» παραθέτουμε σ' αυτό το φύλλο, ένα παλιό κείμενο με τον τίτλο «Η ΔΡΥΝΟΥΠΟΛΙΣ» που αναφέρεται και στον ευρύτερο χώρο του Πωγωνίου. Το κείμενο αυτό δημοσιεύτηκε στο «ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ» του Πωγωνίου λόγιου Μιλτιάδου Αθ. Οικονομίδη από την Πολύταση στην έκδοση (έτος πρώτον) του 1911. Συγγραφέας του κειμένου είναι ο επίσης Πωγωνήσιος λόγιος Λεωνίδας Βασιλειάδης από την Βοστίνη (σημερινή Πωγωννική) και γνωστός εκδόχης του Ημερολογίου «ΑΣΤΗΡ» του 1904.

Το κείμενο αυτό έχει δημοσιευτεί με μικροαρθρογραφίες και μικρή γλωσσική διαφοροποίηση με δύο τίτλους. Σαν «ΧΡΟΝΙΚΟ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ» στην ελληνική γλώσσα στα βιβλία του γνωστού περιηγητή Πουκεβίλ, Γάλλου πρόξενου στα Πάννωνα την εποχή του Αλή Πασά. Σαν «ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΡΥΝΟΥΠΟΛΕΩΣ» από το Δροβιανήν λόγιον Αθ. Πετρίδη το 1871. Τα κείμενα αυτά δίνουν μια εκδοχή της καταγωγής των κατοίκων Δροβιανής και Πωγωνίου. Θα τα δημοσιεύσουμε συνέχεια σε επόμενα 16-σέλιδα για μια συνολική ενημέρωση των αναγνωστών και συμπληρωστών μας. Θα συμπληρωθούν δε με τα σχόλια που έχουν δημοσιευθεί και με παρατηρήσεις που θα προκύψουν.

Η έρευνα για την ιστορία της επαρχίας μας και της πλησιόχωρης Δροβιανής εντοπίζει αρκετά κοινά στοιχεία. Η μελέτη των κειμένων αυτών είναι χρήσιμη γιατί όπως διαπιστώνεται κυκλοφορούσαν σε αρχαία, βιβλιοθήκες και μοναστήρια των δύο περιοχών σαν καταγραφή της τοπικής ιστορίας που δίνει την δική της εκδοχή. Αφήνουμε στους αναγνώστες μας την μελέτη και δίνουμε το ερέθισμα να ερευνούν και άλλες απόψεις ή ερμηνείες...

Ο εκδόχης
Κων. Χα. Κωστούλας

Ιούνιος 1998

παρά το Βοιμπλόν, έβγα έκτισε τό μοναστήριον τοῦ Προδρόμου. Τῷ ἐχάρισε πρὸς τοῦτους καὶ τό παρὰ τὴν Δολοβίταν ἢ Βαλοβίταν μέ-
τόχιον τῆς Γούρας. Ὁ ἐν λόγῳ Αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος ἀνήγειρε
τότε ἐκ βάθρων τὸν ἐν Ὑψηλῇ Πέτρῃ (Χόρμιον) ναὸν τοῦ Ἁγίου
Νικολάου, ὃν ἐπέκτισε μετ' ἐκείνου. Διέταξε δὲ, ἵνα τὰ χωρία Μα-
σχολοῦδι, Στεπέζ, Ἐλευθεροχώρι, Πέσταν, Μονζίνα, Κρόγγα, Δρό-
βιανη καὶ Λεοντίσα μετὰ τὰ καλύβια τῆς διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν δικαιο-
δοσίαν τοῦ εἰρημένου ἀρχιερέως Ἀθανασίου καὶ νὰ ὑπάγῃονται εἰς
τό ἐν λόγῳ Μοναστήριον. Τὰ χωρία ταῦτα ὑπάγονται νῦν εἰς τὸν
Δρυινούπολεως καὶ πάσης Χαονίας. Παρὰ τὸ Μοναστήριον αὐτὸ
ὑπῆρχον σπήλαια, ὅπου κατοικοῦν ἐβδომύκοντα ἀσκηταί, μετὰ τῶν
ὁποίων μνημονεύεται ὁ Ἀκάκιος. Μνημονεύεται ἐπίσης δι, παρὰ τὸ
Δέλβινον ὑπῆρχε τότε τεράστιος ὄφις, ὅστις κατέτρωγε τοὺς ἀνθρώ-
πους καὶ ἐνετοίμει φράγην εἰς τοὺς περὶ τοὺς. Ὁ ἐν λόγῳ Ἀκάκιος
μεταβάς ἐπὶ τῷ τόπῳ ἔκαμεν ἁγιασμόν μετ' ὅσων ἐκ τῶν τοῦ
«Ὅτε δὲ ὁ ὄφις, ὃν ἐκάλουν συνηθέστερον δράκοντα, ἐτρεξε νὰ τὸν
καταφάγῃ· ὁ σεβασμιώτατος ὁσπίτης τὸν ἐξορτίσας μετ' ἁγίασμα καὶ
τὸν ἐθανάτωσεν.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

Εκ Βοστίνης.

περιφρείας ταύτης δὲν ἀναφέρεται πού. Ποιοὶ ὑπέβξαν οἱ πρόῳτοι αὐτῆς κάτοικοι; Ποσάνις καὶ τίνι τρόπῳ κατεστράφη ἡ ποτὲ πολυάνθρωπος Δρυϊνούπολις; Ποίον κομποπόλεον ἡ χωρίον λείψανα εἰσι τὰ διάφορα ἐρείπια τὰ ἀπασχολοῦντα τὸ βλέμμα τοῦ ὁδοιπόρου; Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἀμβρόλιον κύρους ἢ λίαν περιωρισμένας ἀπαντήσεις εὐρίσκει τις φυλλομετρῶν τὰ ὀλίγα ἄλλως τε Ἑπειρωτικὰ ἔργα. Σαφεστεράς πως ἐξηγήσεις παρέχει ἡμῖν παράδοσις διασωθεῖσα ἐν χρονογραφικῷ κώδικι ναοῦ τίνος, ἐξ ἧς ἀεσπιάσαμεν τὰ κατωτέρω νομίζοντες ὅτι, ταῦτα ἐγείρουσι κατὰ τι τὸν πέπλον, ὅστις καλύπτει τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ ἱστορίαν τῆς ἐπαρχίας ταύτης. Ἐλλείψει ἄλλως τε ἰδιαιτέρων ἐταρχῶν καὶ ἀξιοπρίστων μαρτυριῶν φρονόμεν ὅτι, ἡ περισυλλογὴ τῶν λαϊκῶν παραδόσεων καὶ ἡ ἐπιμελημένη τούτων ἐξέτασις ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀπαντομένας πού καὶ πού εἰς ἀρχαίας Μονὰς ἢ ἀλλαχθὺ σημειώσεις, τὰς ἀνυχῶς, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀνεκμεταλλεύτους, ἡδύνατο σὺν τῇ χρόνῳ νὰ παράσχη ἡμῖν νέον προσφορώτερον ἔδαφος συστηματικωτέρων ἀρχαιολογικῶν ἢ ἱστορικῶν ἐρευνῶν. Ἡ παράδοσις αὕτη ἔχει ὥς ἀκολούθως:

«Μεταξὺ τῶν συμβούλων τοῦ Θησέως, ἐνώσαντος εἰς μίαν πόλιν τοὺς διεσπαρμένους τέως κατοίκους τῆς Ἀττικῆς, ὑπῆρξαν ὁ Ἄτλας καὶ Πίτος, ἔξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος κατήγετο ἐκ τῆς φατρίας τῶν λεγόμενων Παιδιπτῶν, ὁ δὲ ἕτερος ἐκ τῶν Διακρίων, οὓτινες ἀπετέλουν μίαν τῶν τριῶν ἐπὶ Σόλωνος φατρῶν. Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἄτλας εἶναι ὅλως ἄγачτος πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ὑαπετοῦ καὶ τῆς Κλυμίνης τὸν καταδικασθέντα μετὰ τὴν Τιτανομαχίαν ὑπὸ τοῦ Διὸς νά κρατῇ ἐπὶ τῶν ὧμων τοῦ τόν Οὐρανόν. Ὡς γωστὸν ὁ Θησεὺς πολλάκις ἐγκατέλειπε τὴν πρωτεύουσαν καὶ ἀπῆρχετο λόγῳ θρησκευτικῶν ἢ ἄλλων ἐκδρομῶν μακρὰν αὐτῆς, πολλάκις δὲ ἐξηρέθισε τὰ πνεύματα τῶν ἐν Ἀθήναις ἰσχυρῶν, ὥστε οὗτοι ἐπὶ τέλους τὸν ἀπεδιώξαν. Τότε δὲ οὗτος καταφυγὼν εἰς Σῶδρον κατεκρημνίσθη ὑπὸ τοῦ Λυκομήδους. Ὁ Ἄτλας καὶ Πίτος μετέβησαν εἰς τὴν Φωκίδα καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ παρὰ τὸν Ἰππῖαν, ἐξουσιαστὴν τῶν Δελφῶν. Οἱ Ἀθηναῖοι συ-

И ДРУГОУПОДЛЕ

A.

Οι πρώτοι αυτής κατηγορίας και τα σπουδαιότερα ἐν αὐτῇ γεγονότα ἀπὸ τοῦ 1316 π.Χ.-330 μ.Χ. ἐν λαϊκῇ παραδόσει διασυνέχονται ἐν ἀρχαίῳ χρονογραφικῷ κώδικι.

Τό πῆραστα ἀρχαιολογικῶς καὶ ιστορικῶς μελετηθὲν ἐξ ὧων τῶν ἡπειρωτικῶν τμημάτων, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐλάττωστα γνωρίζομεν στη-
γάζομενα εἰς τὰς βιβλίους καὶ μαθηρίας ἀρχαιοτέων ἀξιολογῶν
συγγραφέων, τυγχάνει τὸ τμήμα Ἀγνυνουπόλεως. Τό τμήμα τοῦτο ἐκ
45 χωρῶν συνεκείμενον μέ πρωτεύουσαν τὴν Ἀγνυνοκάστρον ἐγγί-
στατα μετὰ τὴν Παιδαῖς Πιργιανῆς, Πίξης, Ἀντιφωρίας, Δελβίου
καὶ Τερτλενίου. Τὴν ἐπιφοροτάτην δὲ καὶ γραφικὴν κατὰ τοὺς ἐπι-
νοὺς μῆρας πεδιάδα αὐτοῦ διασχίζει ὁ Ἀδώνος (ἡ Ἀγνυτης) ποταμός,
ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Κοσοβίτης ἐνδοτα μέ τὸν Ἄδρον πα-
ρά τὸ Τερτλενίου.

Συνλαμβάνεται ὁ ἐπισκοπότης τῆς περιφέρειᾶς ταύτης πρὸ τῆς ἀνέλευ-
 τήτου σειρᾶς τῶν ἐξετιμῶν, ἄντινα εἰς ἕκαστον σχεδὸν αὐτοῦ βῆμα
 ἀπαιτῶν· καὶ ἀδωδιμέως ὑπὸ μυστηριώδους τινὸς κατανθίξουσ ἐπὶ το-
 ἐξάν ἐπικοινωνίαν μετὰ χρόνων μεμαρκυμένων στενέει· ἀναπολὼν
 τὴν ποτὲ εὐχέλαιαν τῆς χάριτος. Ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ἐπὶ χρόνων θηώσεως
 καὶ καταστροφῶν συνέχεις ἐμπροκλήσαν ἐπὶ τὸ δόμιμον τοῦτο
 τιμῆμα. Συμπληρωματικαὶ δέ ὄκται αὐτῶν καὶ τελευταία θεωροῦνται
 αἱ ὑπὸ τῶν Ἰσθίων γενόμενα, καθὰ λογιολικῶς βεβασιόται, ἐν ἐτε-
 558 μ.Χ. Ἐκτοτε οὐδὲ ποτε γιγνόνος διαταρᾶσαν τὴν ἡοιχίαν τῆς

1 Ἡ παροῦσα ἡμῶν πραγματεία ἀνεκρινώσθῃ τῇ 14ῃ Δεκεμβρίου 1904 εἰς τὸν ἐν Κων/πόλει Ἑλληνομικὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον, ἔνθα ἀνεγνώσθῃ ἐν εἰδικῇ συνεδρίᾳ.

μειναν ἐν Ἠπείρῳ παρά τὴν Δεπαλίτταν εἰς τὴν ὑπ' αὐτὸ τοῦ θεμελιωθεῖσαν πόλιν Σεισάρειαν ἔκτισεν ἐκτός τοῦ μολυβδοσκεπαστοῦ (παρὰ τὴν Δεπαλίτταν) καὶ ἑτέραν μονὴν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πέτραν χάριν τοῦ δώδεκα ἀσκητῶν, οἵτινες διέμενον εἰς τὰς ὑπερβολὰς τοῦ Δρυϊνικοῦ ὄρους καὶ ἐχάρισεν εἰς αὐτὴν πολλὰς ἰδιοκτησίας ἐν Γάρρῃ, Κλειδοῦρῳ καὶ Ζωϊλῇ καὶ Χωμῖλλῃ. Ὅτε δὲ ἐνούστησεν ὁ Πογωνιάτος τὸν σοῦρα, Ζωϊλῇ καὶ Χωμῖλλῃ. Ὅτε δὲ ἐνούστησεν ὁ Πογωνιάτος τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον τῆς Πογωνιανῆς, ἐξ οὗ καὶ τὸ τμήμα τοῦτο Πογωνιανὴ ἐκλήθη, κατηγορήσῃ τὴν ἀγορὰν, ἥτις ἐτελείτο παρὰ τὸ Πηλακὸν ὄρος ἐν Λαμπόρῳ καὶ ἀνεοῦστησε ταύτην ἐν Πογωνιανῇ (εἰς Μολυβδοσκεπαστον). (Σήμερον ἡ πανήγυρις αὕτη τελεῖται εἰς τὴν Λαμπόριστον ἀπέχουσαν μίαν ὥραν τῆς Παρραμβίας τὴν 16ην-20ῆς Ἀγίουστου). Εἰς τὴν ἐμπορικὴν ταύτην πανήγυριν, ἥτις διήρκει ἕνα περὶ τοῦ μῆνα, συνηθροίζοντο ἀρχετοί. Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων μέχρι τῆς ἐποχῆς Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου καὶ εἰκονομαχίας (717-741 μ.Χ.) διπλῶς φιλησγῶς. Ὅτε ὅμως ἐπληροφορήσαντο ὅτι ἀφικόντο ἀπεσταλμένοι τοῦ Λέοντος ὅπως συντρίψωσι τὰς εἰκόνας τῶν μερῶν τούτων ἑπτασταν καί, ἐθανάτωσαν τοὺς ἀπεσταλμένους τούτους, ὃ δὲ αἰμώροσος καὶ εἰκονομάχος Λέων ἐφόνευσε τεσσαράκοντα ἐκλεκτοὺς ἀνδράς ἐκ τῶν μερῶν τούτων, οἵτινες εὐρίσκοντα πλησίον τοῦ «Ἐπλήθε κατὰ συνέτειναν τέλεια χαλάρωσις τῶν σχέσεων μεταξὺ Αὐτοκράτορος καὶ τῶν ἐνταῦθα Χριστιανῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Κωνσταντίνου Ζ' τοῦ Πορφυρογεννήτου (912-919), ὅπου τε ἑσπεύσαν καὶ προσεκήντησαν εἰς αὐτὸν καὶ ἐξοικολούθουν νὰ στέλλουν τὸ ἐπίστον εισόδημα μέχρι Ἀλεξίου Α' τοῦ Κομνηνοῦ (1081-1118), ὅστις προσεκάλεσεν ἅλους τοὺς ἐν τῇ ἐπικρατεῖα νὰ παρουσάσιν εἰς αὐτὸν ὅσα εἶχον χρυσόβουλα. Τότε οἱ Δρυϊνοὶ πολὺτα ἔστειλαν τὸν ἀρχιερέα τὸν Μεθόδιον καταρῶμενον ἐκ τοῦ ἡγεμόνου Κολοῆ καὶ δώδεκα ἄλλους σημαινόντας ἐκ τοῦ τόπου ἧτοι τοῦ Λούκα ἐκ τοῦ Ἀργυρίου, τὸν Μαστιγγέλλον ἐκ τῆς Γάρρης, Ἀνδρέα ἐκ Χωμῖλλης, Ἀγγελῆνα ἐκ τῆς Ζωϊλῆς, Μάρκον ἐκ τῆς Χαονιάς

Ιωάννην ἐκ τῆς Πολιτανῆς (Πολιτανῆς), Ἐπισκοπὴν ἐκ τῆς Δέλης (Δελφινικῶν), Λεόντιον ἐκ τῆς Λευτοβίας (Λευτοβιστοῦ), καὶ Κωνσταντίνον ἐκ τοῦ Ἀδριανίου (Ἀδριανίτης)». Τοὺτους ἐδέχθη εἰσεβόρως, ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Μεθόδιος ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα ὁκτὶ χρυσάκια φλωρίων καὶ ἀνεκρίνας τὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ χωρίῳ Ἐπισκοπῇ τῆς ἐπαρχίας του πλῆσιον εἰς τὸ ὄρος Πηλαιοκὶ ὅπου ἐγένετο προηγουμένως ἡ μεγάλη δωδεκαήμερος ἀγιοπληροῦσα, ἣν ὡς ἀνωτέρευο εἶπομεν μετέβηκεν ἄλλοχοῦ (εἰς Πωγωνιανήν) Κωνσταντίνος ὁ Πωγωννῆτος (668-685). Εἰς τὸν Ἀρχιερέα τοῦτον ἐξάρτασεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν περιφέργεια τοῦ φρονήσιου Πηλαιοκί, ἵνα νέμῃται τὸ δέκατον τῶν προιόντων. Διέταξε δὲ νὰ εἶναι αὐτοδότηοι τοὶ δοοὶ χειροῦσταιοὶ ἤβελον κατοικήσει εἰς τὴν περιφέργειαν τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης. Τοῖς ἔδωκε δὲ καὶ Χρυσόβουλον ἐπισκευαζόμενον ὑπὸ τοῦ τότε Πατριάρχου Εὐστάθιου. Ἡ ἐπισκοπὴ αὕτη ἐκαλεῖτο Κλαδοῦ. Ὁ ἐν λόγῳ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντίνος ὁ Πορφυρογέννητος ἐκτός τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης ἐδώκεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Πετιέῃ γαλαὶ καὶ μύλωνος δύο. Παρομοίας δωρεὰς ἔκαμεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἀσωμάτων. Ἐκτίσας καὶ δύο ἄλλους ναοὺς· τὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὴν Κλαδιανήν καὶ τὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τὸ Ζάβροχο, ἐπὶ τῆς ἐπισχῆς δὲ Ἀνδροπόλου τοῦ Κοιμητοῦ (1183-1185) ὁ τότε ἀρχιερεὺς Ἀθανάσιος μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰς προσκυνοῦσαν τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ Πατριάρχου. Εἰς τὸν ἐπισκοπὸν τοῦτον ἐξάρτασε τὰ εἰσοδήματα, ἅτινα προήρχοντο ἐξ ἐνοικίων τῶν ἐγκασιγμένων τῆς ἀγορᾶς κατὰ τὴν πανήγυριν, ἥτις ἐτελεῖτο εἰς τὸ Ζάβροχο κατὰ τὴν 8ην Ἰουνίου. Τῷ ἔρχεσθαι προσεῖν καὶ τόπον τινὰ

¹ Τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ ἐν τῇ ἑτοιμοκρίῃ ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἀνέβητα ὅτι, εἶναι σπύγγουα πρὸς τὸν ἐν Αἰαλίῳ. Ἡ ἑτοιμοκρί ἐκείνη πρῶτος τοῦ Κλαδανί. Ὅτε δὲ μετὰ τὴν κατασκευὴν τῆς Δευτεροπύλου (558) μετάρχη ἐπὶ τὸν λόγον χοροὶον ἔλαβε συνθετέρετον τὸ ὄνομα τοῦ χοροῦ ἑτοιμοκρί διὰ Κλαδανί.

Ορειβασία στο Κόκκινο για τσάι

Εκεί ψηλά στο Κόκκινο που 'χει πηγές με τα κρυστάλλινα κρύα και δροσερά νερά του, που στα χαλίκια χάνονται και ξαναβγαίνουν παρακάτω. Θα θέλαμε πολλές δροσερές και μσοχοβόλες ανοιξιάτικες μέρες να βρισκόμαστε εκεί ψηλά, να ψήναμε αρνιά στη σουβλά, να πίναμε ρακί και ντόπιο δικό μας κρασί, να τρώγαμε φρέσκο ανάλατο τυρί τζαβτίλας και ούρδα από τους βλάχους στον ίσιο κάποιος κουμπουλιάς ή άλλου δέντρου.

Στο τέλος της Άνοιξης και στις αρχές κάποιου καλοκαιριού εκείνα τα χρόνια ξεκίνησαμε μια μικρή παρέα για το Κόκκινο να μασούμε τσάι. Πρωί - πρωί με τη δροσιά πήραμε τον ανηφορικό δρόμο δρόμο για το Γκασούρη. Ένα φαράγγι αληθινό είναι εκούτος εδώ ο λάκκος. Προχωρούμε για αρκετή ώρα απόσταση ανάμεσα στο φαράγγι που μόνο σκέμπα και ασφάκα ανθισμένη βλέπουμε. Δεξιά μας και πάνω είναι το σαδόπουλο... ίσιο τούτο το μέρος κι όλο λιθάρια σαν κάποιος να τα 'σπαιρε. Πιο πέρα ένας άλλος δρόμος που πηγαίνει για την Κουτσουλέτα, Βουζιά και του Καρδάκου. Όσο προχωρούμε τόσο και πιο ήμερος φαίνεται ο τόπος και το βουνό αρχίζει να πρασινίζει. Ανεβαίνουμε άλλοτε ζικ ζακ και άλλοτε ομαλές αναβάσεις.

Οι πέρδικες στα πλαγία του βουνού άρχισαν τα περδικοκαλήματα τους.

Ξεδιαλύνομε το μοιρολόι μιας πέρδικας που το σκορπά σε λαγκαδιές και σε φαράγγια. Μπροστά μας ένα ζευγάρι πέρδικες με τη λιγιστή και κουνιστή κορμοστασιά τους, τρέχανε, κι από πίσω τους ακολούθουσιν τα περδικόπουλα. Αλαφιασμένο το ζευγάρι, δεν πετούσε μακριά, κτυπούσε τις φτερούγες του και τσιρίζε.

Προειδοποιούσε τον κίνδυνο που διέτρεχαν τα μικρά τους, που ήταν ημερών και δεν μπορούσαν να πετάξουν. Πόση στοργή και αγάπη δειχναν για τα μικρά τους! Προσπαθούαν ν' αποσπάσουν την προσοχή μας στο ζευγάρι για να κρυφτούν τα περδικόπουλα.

Είχαν κρυφτεί όλα, τα χάσαμε από τα μάτια μας. Όσο προχωρούμε, τόσο το τοπίο γίνεται φαντασμαγορικό και πράσινο. Αγριολούδα μυρώνουν την ατμόσφαιρα. Καθόμαστε σε κάτι σκέμπα να πάρουμε μια βαθειά ανάσα και να αναπνεύσουμε τον καθαρίο βουνίσιο αγέρα. Βρυσοπούλα το είπαν τούτο το μέρος, χωρίς να υπάρχει πηγή, χωρίς νερό. Ποιος ξέρει, θα υπήρχε κάποια πηγή που χάθηκαν τα νερά της στο πέρασμα των χρόνων. Απέναντί της σε μικρή απόσταση, μια λιπανθιά (φλαμουριά) και θυμηθήκαμε το τραγούδι της φλαμουριάς που τραγουδούσε στο σχολείο κι

αρχίσαμε να το σιγοτραγουδάμε (στη βρύση τη βουνίσια σιμά είν' η φλαμουριά στον ίσιο της καθόμουν, να ονειρευτώ γλυκά).

Ανηφορίζουμε ζερβά μας λίγες στροφές και φθάνουμε στο Ζαμπιρά. Ένας μικρός ισότοπος είναι τούτο το μέρος και καταπράσινος ως κάτω στη Σωτήρα. Μπροστά μας και δεξιά μ'ας δέντρα ψηλά και καταπράσινα και κάπου κάπου ξέφταντο, που φθάνουν ως τη βάση που γυμνό ορθώνεται μπροστά μας το βουνό. Να και τα φορτόπια, θαυμάζομε καθώς περπατούμε στην πλαγιά του βουνού την ομορφιά της φύσης, με την πρασινάδας της, τ'αγριομέλισσα, καθώς πηγαίνουμε από λουλούδι σε λουλούδι, τα πουλιά που κελαηδούσαν στα φυλλώματα των δέντρων, τις πέρδικες στο ξέφαντο απέναντι στα φορτόπια και μέσα απ' την ψυχή της πρώτης νιότης μου, ήθελα να 'μωνα πουλί με τα φτερουγίσματά του να 'φθανα για μιας ψηλά σ' όλα τα πλάγια και στην κορυφή της Νεμέρτσικας, να αγνάντευα και πάλι να πετούσα. Συνεχίζουμε τη νηφορά μας και να μπροστά μας το Παλιόκαστρο, το παλιοπήγαδο και το Παλιοχώρι με τα χαλάσματα του και τα λαγούμια του. Ήταν το θέρετρο τ' Αλή Πασά. Εδώ με το χαρέμι του περνούσε το καλοκαίρι.

Τώρα παίρνουμε την ανηφορά του γυμνού βουνού. Να κι ο δρόμος του Κεφαλοβρύσου. Βλάχοι ανεβοκατεβαίνουν με τα μολάκια τους φορτωμένα με τζαντήλες τυρί και μαλλί που είχαν κουρέψει τα πρόβατά τους. Γυμνό το μέρος, τίποτε δεν μας κρύβει τη θέα. Τα μάτια μας δε χορταίνουν να βλέπουν την απεραντοσύνη της φύσης.

Να και η κορυφή της Νεμέρτσικας μπροστά μας. Πίσω μας οι λακές και οι κορυφές της Μουργκάνας, το Μπόζοβο και το Πάπιγκο. Φθάνουμε στο Μητσικόπουλο και στο Κόκκινο. Ξεκουραζόμαστε, πλενόμαστε στο πρόσωπό μας με παγωμένο κρυστάλλινο νερό, πίνουμε κιόλας και καθόμαστε κάτω από τα δέντρα.

Τα πρόβατα σταλίζουν και τα σκυλιά μάς αληχτούν. Τρώμε το μεσημέρι τα φαγητά μας, τυρί και ούρδα από τους βλάχους. Δεν είχαμε πρόγραμμα να ψήσουμε αρνιά. Σκοπός μας ήταν η ορειβασία και να μασούμε τσάι. Ηρθε το απόγευμα, ήπιαμε πάλι κρύο νερό, γεμίσαμε και την πλάσκα και πήραμε την πλαγιά της Νεμέρτσικας μαζεύνοντας τσάι, ρίγανη και ντετελίνα (αμάραντο κίτρινο λουλούδι). Ο ήλιος πηγαινε να κρυφτεί ανάμεσα στις κορυφογραμμές στο Κουτσόκρανο και στο Μπόζοβο κι εμείς πήραμε την κατηφόρα για το χωριό μας όλο σφρίγος και ζωή που μας έδινε νιότη μας.

ΑΧ. ΡΑΠΤΗΣ

Το Σχοδιάρχειο της Βήσσανης

Όταν πηγαίναμε στο Σχοδιάρχειο του χωριού μας ή Ελληνικό Σχολείο όπως τό 'λεγαν, τρία χρόνια (1925-27), είχαμε καθηγητές τον Δημ. Παπαχαρίση από το Μεσοβούνι Ζαγορίου που χτυπούσε (τι χτυπούσε, δεν τό, 'ρχονταν κρίμα, βιβλία δεν είχαμε, ρούχα επίσης, τροφή όχι καλή, χώρια τις τριμηνίες) και τον Παναγ. Τζαμακλή από τα Γιάννενα που δεν χτυπούσε. Μαθαίναμε Κύρο Ανάβαση: «Δαρείου και Παρισίδος γίνονται παίδες δύο, πρεσβύτερος μεν Άρταξέρξης νεότερος σε Κύρος. Επί δε ουν ησθένει Δαρείος και υπόπτει τον βίον του τελευταίνει εβούλετο τω παίδει αμφοτέρω πάρειναι και ο μεν ουν Αρταξέρξης παρών ετύγχανε. Κύρος δε Σατράπης αυτώ μετεπαίμπετο εις Καππαδοκίαν κ.λ.π. Το λέγαμε απέξω λόγω λάθους, πλάμι τις μπάτσες και είχε κάτι δάκτυλα χοντρά που σου άφηνε

δαχτυλιές στα μάγουλα: αφού χτυπούσε ως και το Γεώργιο το παιδί του μηδενός φειδομένου. Ηρθε φέτος και ανταμώσαμε στο πανηγύρι. Στέκεις γερός του είπα σαν ο πατέρας σου χτυπούσε και το Νάσιο τον ανεψιό του που σπούδαζε κοντά του όπως αναφέρει η κόρη του Αθηνά Παπαχαρίση-Πάλλη στα πωγωνησιακά του Κ. Κωστόυλα, θυμόταν με κάποια πικρία, γράφει την αυστηρότητα του θείου του στη Βήσσανη. Εχάρη και πολύ που έχει άνδρα από την Πολύτσανη και οι δύο καθηγητές. Θαυμάζω το γράψιμό της που δεν την φθάνω, ήθελα πολύ να τη γνωρίσω γιατί απ' εκεί εμπήκαμε μέσα με τον πόλεμο. Σωπική, Σχοριάδες, Πολύτσανη, κάτω είναι η Γκρίκα με τον ποταμό Σούχα που μαζεύει όλα τα νερά της Νεμέρτσικας και των χωριών σμιγνόμενα με το Δρίνο στη Δερόπολη, μετά ανεβήκαμε από το Χλωμό και πέσαμε πίσω στο Λάμποβο με το Σταυρό και συνέχισα πόλεμο. Τις κοπέλλες δεν τις χτυπούσε όταν είχε όρεξη τις πείραζε λέγοντας: «Αντε μωρ' καψερή σήκω κι εσύ να μας πεις λίγο μάθημα» και γελοούσε.

Μαθαίναμε Θουκιδίδη: «Αρτίμεν φοιτών επεπαινεσιν, εις τα διδασκαλεία φοιτών και την ηλικίαν δόκιμος ον ο δε πατήρ μου συσχεπτόμεν τι και διδάσόμεν». Επειδή οι Αρχαίοι

πλην των γραμμάτων εμάθαιναν και μια τέχνη για να ζησουν, να τον μάθει λιθοξόον όπως είχε πει το Ρούκα θα φκιάσω λαξευτόν τάφον τότε αυτός είπε τι θα πει αυτό χωνευτή πέτρα να μας βάλουν μέσα και μ'άκουσε.

Τώρα ερχόμαστε στα Γαλλικά με τον Τζαμακλή: «Παρλεβού φρανσέ; Ουί Μεσιέ... Γνωρίζετε γαλλικά; Μάλιστα Κύριε. Μπονζούρ Μεσιέ - Καλημέρα Κύριε. Ζεσουί νταν λα κλας; Εγώ είμαι εντός της τάξεως. Φερμέ λα πορτ; Κλείσε την πόρτα. Φερμέ λα φενέτρ, Κλείσε το παράθυρο. Πουρκουά-γιατί. Φίγι ο νιος, φρερ: ο αδελφός. Προφεσέ: ο καθηγητής. Δοκτώρ: ο γιατρός. Ζεσουί εν πετίτ γκαρσόν δε νεφ αν: εγώ είμαι ένα μικρό παιδί εννέα ετών. Γκράντ: το μεγάλο. Πετίτ: το μικρό. Ντι: το δέκα. Βαν: το είκοσι. Τραν: το τριάντα.

Το αλφάβητο, εμιλούσαμε σαν Γάλλοι τόσο καλά τα μαθαίναμε, και όταν μας έδινε το απολυτήριο ο Παπαχαρίσης γιατί ήταν Διευθυντής, μόνο έλεγε καλή πρόοδο, εργασία, ουδέν όνειδος, ανεργία το όνειδος. Επήγαμε στο Μεσοβούνι κάθε Σαββατοκύριακο με τα πόδια, περνούσε το ποτάμι και τη Δευτέρα το πρωί έρχονταν στο Σχολείο για μάθημα 3 ώρες δρόμο, αλλά ήταν γερός και άντεχε. Επαίρνε το Γιώργο και το Νάσιο της Αθηνάς. Επήγαμε και στο Δελβινάκι να πληρωθεί στο Ταμείο, με τα πόδια άλλες 3 ώρες εκεί. Το Σάββατο μας διάλεγε τις φωνές στο Γραφείο για να πούμε τον Απόστολο την Κυριακή στην Εκκλησία και από όλους εδιόταξε εμένα να τον πάω. Εψέλνε κι αυτός στην Εκκλησία με μια λιανή φωνή. Μας έστελνε και στο σπίτι να σμπήσουμε την φασολάδα στη φωτιά για να τη βρει έτοιμη να φάει. Τα ξύλα τα πηγαίναμε εμείς ένα το πρωί και ένα το απόγευμα. Αυτός ήταν ο δάσκαλός μας ο Παπαχαρίσης. Ετελεύτησε εις βαθύτατον γήρας το έτος 1952, κατ' ομολογία Ζήκο Νάνη που έκανε στο χωριό τους τιμώντας και αγαπώμενος παρά πάντων των χωριανών του.

Αιώνια του η μνήμη και ο αποθανών δεδικαίωται.

Παντελής Αρμπύρος
Βήσσανη

Άλγαντος άνηγόρευσαν διάδοχόν του τόν υιόν του Στράτωνα και τουοντορόπως διήλθον εν ειρήνῃ ἐπ' ἐπτά. Τότε άκριβώς οί Βαλαυταί (οί κάτοικοι τῆς παρὰ τὸ Λάμποβον άγραίας πόλεως ἐξ ἧς καί σήμερον ἡ θέσις καλεῖται Βαλαιοαρά) προέβανον εἰς δηώσεις εἰς τὰ μέρη τῆς Χαιονίας. Ἐπίσης καί ἐν τῇ περιφερείᾳ Βελλὰς διάφοροι ἐπιδορομεῖς ἐκκληάτον τὴν περιφέρειαν Χαιονίας καί τὸ Χαιονάστιον τὸ μετέπειτα Λαχανόκαστρον, ὅτε ἐκτίσται παρὰ τὸν Πορμόν ποταμὸν καί μετὰ τὸν χωρίον Φροστανών, Κακουιοῦν, Μποσάνης καί Μετζίτη. Αὐτὸ τοῦτο ὑπῆξε τὸ φρούριον τῆς Ὀπιάς, ὅτε ὁ Ἰσάκη κατέκτισεν ἐν ἔτει 1380 κυριεύσας τὴν Ἥπειρον. (Ἰωαννίνων ὅτι ἡ Τουρκοκρατία ἐν Ἥπειρῳ ἤρξατο τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς Πιωνιανῆς ὅτε τὸ τμήμα ἐκλήθη Ἰοάημ Βιλαγιέτ, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατακτητοῦ). Ὁ Στράτων βλέπων ὅτι δὲν ἦδύνατο ἄλλως πως νά ἐμποδίσῃ τοῦτους ἔκτισεν ἰσχυρόν φρούριον καί ἔθηκεν ἐκεῖ εἰς τὸν Αἰλαιοιν, ὅπου ὁ Ἄτλας εἶχε κτίσει ἄλλο φρούριον, ἐπὶ χιλιάδας ὠνάδας πλῆσιον τῆς Ζαμβρῆς (Ζάβροχον). Ἡ δὲ ἀδελφή τοῦ Στράτωνος Ἀρίστη ὀνόματι ἔκτισε καί αὐτὴ φρούριον εἰς τὰ μέρη τοῦ Ἀἰδωνίου! καί ἔτερον ὅτερον ὀνόμασαν Ἀρίστηιον (Ἀδινιστά). Ὁ δὲ Στράτων ἔκτισε καί ἔτερον φρούριον εἰς τὸ μέρος τῆς Μολοδοσίας, ὅτερον ὀνομάσθη Ἰάδριον (ἐξ οὗ καί τὸ χωρίον Ἰαδρίν), παρὰ τὸν ναόν τῆς Ὑψηλῆς Πέτρας, ὅστις ἐθεμελιώθη ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγονάτου (668 μ.Χ.). Οὗτος ἐχάρυεν εἰς τὸν ναόν τοῦτον τὸν τόπον τῆς Ἰάδρης μετ' τὴν Κλεισοῦσαν, τῆς Ζωιλίας καί τῆς Χοιλίας. Μετὰ ἐν ἔτος τινές τῶν Μολοσσῶν ἐλαφραγοῖον τῆς παρὰ τὴν Χοιλίαν πόλεις καί κομποτάεις καί τοῦτον ἔνεκα ὁ Ζωῖλος ἔκτισεν ἄλλον ἰσχυρόν φρούριον μετὰ τὸν βοιωτῶν Μολοδοσίας καί Χελμάδρας καί τὸ ὄνομασε φρούριον Ὑψηλοῦ ἢ Ζουλιάδες. Θανόντος τοῦ Αἰδωνίου διεδέχθη αὐτὸν ὁ υἱός του Γάλλων, ὅστις ὑπᾶνδρευ-

σε τὴν ἀδελφὴν του Δοβρίλλην μετ' τὸν υἱόν τοῦ Ἄλγαντος Φιλήμονα, ὅστις ἦτο εἰσιδὴς καί ὠνάς. Ὁ κύριος δῆμος σκοπός τοῦ συνοικεσίου τοῦτου ἦτο νά ἐξασφαλισθῇ μετὰ τὸ αὐτοῦ καί τοῦ κυβερνήτου Δυνιουπόλεως διηνεχὴς εἰρήνη. Ἡ Δοβρίλλη ἔκτισεν ἔξω τῆς Δυνιουπόλεως κτίσμα πολλὰ δοτανήσασα ἀνεκτὰ χρήματα καί ποσά καί μετῆνεκεν εἰς τὸ κάστρον τῆς Δυνιουπόλεως (τῶν Πιληόκαστρον Τεμαχάτων) διανέεστοτον ἰδιωτὴν ἐκ τοῦ πέδον τοῦ ποταμοῦ ὁδους, τὸ ὁποῖον ὀνόμασε νεοκόμειον ἰδιωτῶν. Ὁ Στράτων ἔξρεν ἐπ' ἰγνίκοντα τρία. Μετὰ τοῦτον ἐξουσίασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὀλὺμπιος, ὅστις ἔκτισε φρούριον παρὰ τὸν Σωχακὸν ποταμόν. Ἄνωθεν δὲ τοῦτου πρὸς τὸ βαθύτατον (Γαρίκα) εἰς τὸ ὄρος ἔστησεν ἀγάμα τοῦ Κρόνου καί ἔτερον τοῦ Θεοῦ Πανός, ἐκεῖ ἐνθα σήμερον ἔκτισται τὸ ἄνω Λάμποβον.

Ὁ Ὀλὺμπιος ἐξουσίασας διάστημα μὴ προσδιοριζόμενον ἀκριβῶς ἀνῆλθεν εἰς τὸ Χαιονικὸν ὄρος (Πιληόκοῦ, τῶν βοιωτῶν Λαμποβού) καί ἐπανηγύριεν ἐξ ἡμέρας, ἐνθα ἔστησε καί ἄλλο ἀγαμά εἰς τὸ ὄρος εἰς μνήμην του. Κατελθὼν δὲ εἰς τὴν Χαιονίαν ἀπέθανε. Τὸν Στράτωνα διεδέχθη ὁ υἱὸς του Πολώνιος, ὁ ὁποῖος βλέπων ὅτι συνεκτερόσθη πλῆθος δυσανάλογον εἰς τὴν Δυνιουπόλιν ἀπεφάσκει νά ἐκτείνῃ πόλεμον καί ὑποτέλῃ τὴν πόλιν τῶν Βαλλαντινῶν διὰ νά εὐρίσκη τὸν περιφροσθέν του. Ἀλλ' εἰς ἐκ τῶν ἰδικῶν του, ὁ Κώνιος ὀνόματι, ἐπειδὴ διέτελει φίλος αὐτῶν τὸν κατέπεισε νά μὴ προβῇ εἰς καθυποτέλειν τῆς πόλεως ταύτης. Κατόπιν δῆμος ὁ Πολώνιος ἔκτισε πόλεμον κατὰ τοῦ Κωνίου, καθ' ὃν ἐκατέρωθεν μετὰ δεινῇ μάχῃν ἐωθήσαν μόνον οἱ ἀρχοί. Ὁ δὲ Κώνιος ἔκτισε φρούριον εἰς θέσιν, ἥτις σήμερον καλεῖται Κόνιτσα. Ὁ Πολώνιος ἀγρότερον ἐτολέμισε ἐντὶ ἐπὶ κατὰ τῆς Ἀἰδωνίας, ἐξ ἧς ἐπανέβη ἄπλοκος ἀπέθανε. Τὴν ἐξουσίαν μετ' αὐτὸν ἀνέλαβεν ὁ Μαρόβιος, ὅστις διήλθεν ἐν εἰρήνῃ μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ Φοινικεύς ἐξετελέστευσε κατὰ τῆς Ἰάδρης καί Χοιλίας. Ὁ Φοινικεύς κατήγετο ἀπὸ τὴν Μολοδοσίαν, ἐφρονέθη δὲ εἰς τὸν ἐν λόγω πόλεμον, ὅστις διήρκεσε τρία ἐπ. Τὸ

Δασικοί Συνεταιρισμοί ΝΑ ΞΕΚΑΘΑΡΙΣΘΕΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το θέμα της λεηλασίας των δασών με τις ευλογίες της Δασικής Υπηρεσίας και των δασολόγων έχει και μια άλλη πλευρά. Είναι η αξιοπιστία και η λειτουργία των λεγόμενων «δασικών συνεταιρισμών». Πώς συγκροτούνται και πώς λειτουργούν οι «δασικοί συνεταιρισμοί»; Το ερώτημα τέθηκε και από το ίδιο το υπουργείο Γεωργίας που διαπιστώνει καταστρατηγήσεις και παρακλίσεις της νομοθεσίας.

Η ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ —ΟΙ ΛΥΚΟΙ —ΤΑ ΛΥΚΟΣΚΥΛΑ —ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ

Γράφω για τους λύκους που έφαγαν κάπου δέκα σκυλιά κυνηγάρια και κοπαδιάρια γύρω από το Κουτσόκρικο. Η άποψη των παθόντων και των κατοίκων είναι πως πρόκειται για «οικολογικούς» λύκους που άφησαν ελεύθερους οι κολλογικές οργανώσεις. Άλλοι μιλούν για λυκόσκυλα προερχόμενα από ...διάσταυρωση! Οι πληροφορίες συμπληρώθηκαν για τις ζημιές με καταφώνημα προβάτων και ενός γαϊδάρου.

Οι οικολόγοι όμως αρνούνται την υπευθυνότητα για τα γεγονότα και δίνουν μια άλλη άποψη. Λένε λοιπόν κάποιοι οικολόγοι πως δεν έριξαν αυτοί τους λύκους για να εμπλουτίσουν το περιβάλλον με ένα είδος που σπανίζει και εξαφανίζεται. Κατά την άποψή τους, πρόκειται για αδέσποτα, σκυλιά των πόλεων που μαζεύουν κάποιοι φιλόδοξοι και τα άφησαν ελεύθερα στα δάση μας να επιβιώσουν... φυσικά. Αυτά, λένε, αγριεύουν και προκειμένου επιβιώσουν τρώνε ό,τι βρουν. Όπως και να έχει το θέμα το πρόβλημα δημιουργήθηκε και ο κίνδυνος υπάρχει για τα σκυλιά τα ζώα και τους ανθρώπους. Η τελευταία άποψη, αν πράγματι είναι μερικά ή ολικά αληθινή έρχεται να προσθέσει έναν ακόμη παράγοντα απαξίωσης της επαρχίας μας. Κατάντησε λοιπόν χώρος εγκαταλείψης και αδέσποτων σκυλιών. Πώς καταντήσαμε;

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

1. Όλγας Δάσιου: «ΜΜΕ και Καλλιτεχνική Δημιουργία».

Η εικαστική κίνηση και οι καλλιτέχνες της Πιερίας 1900-1980. Εικαστικές ειδήσεις και πληροφορίες μέσα από τον ημερήσιο Τύπο και αρχεία φορέων της Κατερίνης.

Η συμπατριώτισσά μας φιλόλογος κα Όλγα Δάσιου —από Ρουψιά— μέσα από το βιβλίο της αυτό δίνει τη δική της συμβολή στη μελέτη της Ιστορίας της Τέχνης μέσα από αξιοποίηση αδημοσίευτου και δημοσιευμένου αρχειακού υλικού.

Στο Πωγώνι επέτρεσαν δασικοί συνεταιρισμοί από Κόνιτσα επειδή εκεί δεν έχουν πλέον υλοτομισμό υλικό. Αυτό είναι ακατανόητο. Οι δασικοί συνεταιρισμοί είναι τοπικοί και εφ' όσον δεν υπάρχει αντικείμενο απασχόλησης διαλύονται. Οι «δασεργάτες» που δούλεψαν στα δάση του Πωγωνίου δεν έπεισαν πως είναι μέλη δασικών συνεταιρισμών και αυτό δεν το έλεγξε η Δασική Υπηρεσία. Από την πλευρά του Πωγωνίου υπάρχουν κάποιοι συνεταιρισμοί δασικοί με ανύπαρκτους «συνεταίρους» δασεργάτες, αφού κανένα από τα μέλη δεν ασκούν το επάγγελμα του δασεργάτη. Εκείνο που λέγεται για συνεταιρισμούς και δασεργάτες «μαϊμούδες» είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα.

Η Δασική Υπηρεσία ας δώσει μια λίστα με τους συνεταιρισμούς αυτούς και τα ονόματα των μελών για να διασχεδάσει τις φήμες που κυκλοφορούν και να μη φέρεται ότι καλύπτει παράνομες δραστηριότητες μέσα στα δάση. Διαφορετικά ελέγχεται για παράλειψη νόμιμης ενέργειας αφού αποστολή της υπηρεσίας είναι να προστατεύει τον δασικό πλούτο από κάθε παραιομία.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΤΟ ...ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ! ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΕΣ...

Βγήκαν στο δρόμο δίπλα στην άσφαλτο. Δύο... χαριτωμένα άγρια γουρουνόπουλα! Λαχταριστά αλλά στολισμένα με το κόκκινο σκουλαρίκι στ' αφτί δείγμα πως ήταν από κείνα που αφήνουν ελεύθερα για... εμπλουτισμό. Δεν θα πούμε πού τα συναντήσαμε, για τον φόβο των Ιουδαίων κυνηγών και λαθροκυνηγών. Σταμάτησαν τα γουρουνόπουλα, κοιτάζαν τα αυτοκίνητα σαν να περιμέναν ...τροφή! Εκοίμη ταχύτητα με την σκέψη να σταματήσω να τα... φωτογραφίσω. Προχώρησε όμως γιατί ήταν στενός ο δρόμος και συνέχισα με μικρή ταχύτητα. Εκείνα ακολουθούσαν το αυτοκίνητο. Σαν ...μανάκια που τα καναρίζω. Έτρεξαν μάλιστα καθώς αυξάνει ταχύτητα. Πρωτοφανές να σε παίρνουν κατά πόδι και τροχό τα γουρουνόπουλα πάνω στο δρόμο! Παιχνιδιάρικα και καλοφτιασμένα.

Το καθένα απ' αυτά πρέπει να κόψισες στον «φορέα» που έκανε τον «εμπλουτισμό» πάνω από 70.000 δρχ. Αλλά έτσι όπως τρέχουν πίσω από τα αυτοκίνητα θα τα πάρει ο τροχός ή θα τα «βαρέσει» κανείς με το ...σκάπι. Κάποιοι ξύπνιοι τα ταίζουν, τα συνηίζουν να πλησιάζουν, τα πιάνουν και τα κάνουν... οικόσιτα! Κι αν είναι θηλυκά και γεννήσουν, τότε κάνουν και... μαντριά με αγριογούρουνα! Αυτά συνέβησαν μια μέρα του Ιουνίου σε μια διαδρομή στο Πωγώνι. Λύκοι οικολογικοί, σκυλιά φιλόλογων, αδέσποτα, πανάκριβα εμπλουτιστικά αγριογούρουνα. Κάτι ακούστηκες και για περιβαλλοντικά φιδιά! Κι ο Θεός να φυλάει αν συνηίσουν να μας παίρνουν από πίσω!

Ποιος κάνει το... παληκάρι;

Βιβλιο-Κριτική

Για το συγγραφικό έργο «Ποντικάτες - Πωγωνίου» του καθηγητού Παύλου ΑΘ. Παλούκα (τόμος Β' 1997)

Ο συμπατριώτης και συμπορευόμενός μου στο χώρο των γραμμάτων και της τέχνης είναι ένας ελληνοκεντρικός - πατριδολάτρης (με τη στενή έννοια) και γεμάτος βιώματα, αναπολήσεις και παραστάσεις των συγχωριανών του, αναφέρεται σε αφηγήσεις, ιστορίες, παροιμίες, έννοιες, περιστατικά, τραγούδια, ήθη και έθιμα και γενικά ο συγγραφέας, σκαβεί τις στάχτες του παρελθόντος κι ανακαλύπτει διαμάντια, σπίθες αναμμένες που θέλει να μείνουν άβυσσες και ακατάλυτες...

Η αφηγηματική λιτότητα, η απλότητα, ο καθαρός λογισμός και η ομορφιά του χωριού, λάμπει σε κάθε σελίδα με διαστρεφόμενες, περιστατικά, ιστορίες, παροιμιακές έννοιες της απλής λαϊκής σοφίας, τα ήθη και έθιμα, τα ποινόμενα τραγούδια και ποιήματα της αγάπης, του πόνη, του ταξιδεμένου Ηπειρώτη, κυριαρχούν στο πολυσέλιδο έργο του Παύλου Παλούκα, όπου το ιδιαίτερο αυτό πατριωτικό του συναίσθημα φεγγαβολεί μέσ' την καρδιά του, ως διαρκεία, ως φυσικό και ιστορικό μέγεθος.

Τα μάτια μου είναι μεθυσιμένα από το άχραντο φως της πατρίδας —του χω-

ριού του— και των συγχωριανών του που εξιστορεί —λόγια και δρώμενα— αγαπημένων προσώπων που «έφυγαν»... και επιζώντων κατά οικογενειακή μερίδα. Είναι αλήθεια ένα έργο συγγραφικό με πρωτοτυπία, που διατηρεί τις παραδόσεις, τις ρίζες μας και αξιολογεί την συμβολή, την αγωνιστικότητα και την κάθε προσφορά, που πρέπει να διατηρηθεί και να φωτίζει τις επερχόμενες γενεές.

Κι ακόμα ο Παύλος Παλούκας δίνει το ακριτικό φως, από το χωριό του, που είναι στην οριακή άκρη της ελληνικής πατρίδας, το φως που ανοιχιάζει το νου και την καρδιά.

Κι είναι το έργο του αυτό, το συγγραφικό το συγκεκριμένο, ένα λυχνάρι του πνευματικού του μόχθου, που όσο και αν μαινόνται γύρω μας οι θυελλές των καιρών, δεν θα σβήσει ποτέ. Ευχαριστώ τον συγγραφέα Παύλο Παλούκα για το αξιόλογο βιβλίο που μου αφιέρωσε και ιδιαίτερα τον ευχαριστώ για τις συγκινήσεις που μου χάρισε μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του.

ΤΑΚΗΣ ΠΑΝΟΣ

Συγγραφέας - Τεχνοκριτικός
9.5.1998

Στη Μάνα μου τη Λεύκω του Ζήκα

Μανούλα μου! Καμάρι μου! Στήριγμα της ζωής μου. Μοίρα κακή σε πίκρανε.

Από μικρή ορφάνεψες, δεν χόρτασες Μανούλα, κι ήταν το αιώσιο παράπονό σου. Μεγάλας και γαλουχήθηκες με τα ήθη και έθιμα του τόπου σου. Τον τόπο που δεν αποχωρίστηκες, που τον πόνεσες, που τον αγάπησες, που τον δούλεψες, που τον γνώρισες απ' άκρη σ' άκρη και στις καλές και στις κακές εποχές. Αυτός ο τόπος δεν θα σε ξεχάσει ποτέ! Κλαίνε οι πέτρες, κλαίνε τα δέντρα, οι κηποι, τα χωράφια, οι Ρωμπατζές. Αντισταλούν οι λακές απ' τις φωνές τα τραγούδια και τα μοιρολόγια σου. Αντίζουν τα σπίτια του χωριού που όλους τους μοιρολογούσες. Πού να κοιτάξω και να μη σε δω; Στο σπίτι, στον κήπο, στην εκκλησιά, στα χωράφια, στα κομμάτια και στις ράχες! Όλα θυμούνται και όλα θυμίζουν τη Λεύκω του Ζήκα.

Θυμίζει δέντρο που φυτρώνει, μεγαλώνει και φέρνει κύκλος η ζωή.

Αλλά η δική σου παρατήντα ταρταμένη. Δεν σ' έφτανε η ορφάνια, ήλθε κι ο ζωντανός ο χωρισμός. Είκοσι χρόνια δύσκολα μένα παιδί στο χέρι, σαν χήρα. Κυνηγημένη, φυλακισμένη, κι ως είναι καλά τ' αδελφία σου, οι πλάτες σου, το καθαρό πρόσωπό σου και ο τέλειος χαρακτήρας σου. Δύσκολα θα βρεθεί άνθρωπος κι απ' αυτούς ακόμα που σε πίκραναν να πει κακή κουβέντα για σένα. Πάντα πρόσχαρη, πάντα συμβουλευτική, πάντα απλόχερη και παραδοσιακή.

Μεράκι σου το στόλισμα των κοριτσιών με πωγωνιανό. Μοναδικές οι στολές σου και τα στολίσια. Ανεξάντλητα τα τραγούδια και μοναδικό το μοιρολόγι σου. Κι οι πέτρες ράγιζαν.

Γνωστή σ' όλο το Πωγώνι και γνώστρια όλων των παλιών οικογενειών. Δυστυχώς όμως, μας έφυγες χωρίς να μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε και να καταγράψουμε την

εμπειρία σου.

Φταίω εγώ πρώτος που δεν περιμένα να έχει τέτοια εξέλιξη η υγεία σου.

Φταίει οι φορείς του Πωγωνίου που δεν αξιοποιούν τέτοιες παρουσίες. Γιατί οι Μεγάλοι φεύγουν. Ποιος θα μας δείξει τα σύμβολα; Ποιος θα διδάξει τα ήθη και έθιμά μας; Ποιος θα καταγράψει τις ρίζες μας; Εύχομαι η δική σου απουσία να μας ξυπνήσει για να περιωσόσουμε ό,τι απέμεινε. Εγώ από τη μεριά μου θα θυμάμαι αυτά που μου 'λεγες και μ' ορμήνευες. Εσύ νά 'σαι πρήφνη για τη ζωή σου. Ν' αγαπάς όσους σ' αγαπήσαν κι όσους σε πίκραναν. Συγχώρα σου Μανούλα μου. Άλλες εποχές να 'χεις καμάρι που το όνομά σου δεν έσβησε.

Άφηρες στον τόπο σου άλλη Λεύκω του Ζήκα. Γιατί μετά το '65 σου 'ρθαν οι καλές μέρες! Άντρας, παιδιά, εγγόνια. Γέμισες το σπίτι σου. Ανοιχτή η καρδιά σου. Γέλασες, γλέντησες, χόρτασες καλά υλικά και πνευματικά. Κι άφηρες πίσω σου τόσα καλά και τόσες αναμνήσεις που ποτέ δεν θα σε ξεχάσουμε. Είκοσι επτά μήνες Μανούλα μου σε είχα στα χέρια μου σαν μικρό παιδί, όπως μ' είχες κι εσύ μικρόν. Και για μια στιγμή την τελευταία σου, στις 02.45 της 13.6.97, μού 'φυγες μέσα στην αγκαλιά μου, μέσα από τα χέρια μου.

Αξέχαστη, Μοναδική για μένα και ευχάριστη για σένα στιγμή.

Ακολουθεί το ταξίδι του γυριμού στο χωριό, στο σπίτι σου, στην Παναγιά που λάτρευες δίπλα στην αδελφή σου κι όλους τους χωριανούς σου.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα της Παναγιάς.

Εμείς θα σε τιμούμε και θα σε θυμόμαστε. Κι αν είναι αιώνια η ζωή, πόλι θα ξανα-μειούμε.

Με λατρεία και σεβασμό
Ο Λάκης σου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια στους αναγνώστες και συμπατριώτες μας κ.κ.: Διον. Σταθόπουλο, Χριστίνα Σταθόπουλα, Αλβία Κωστή, Δημ. Οικονόμου, ΣΠ. Χρήστου, Νικ. Ράρρα, Νικ. Γκρόζα, Αναστ. Ζωγράφου, Πολικ. Ζωγράφου, Κλεμ. Λαθάρη, Δημ. Λαθάρη, Λάμπρο Κολιά, Αχ. Μορφή, Μεν. Νικόπουλο, Νικ. Μούτσο, Όλγα Δάσιου, Χρ. Λατσούνα, Ηλία Μπέτζιο, Στ. Μπετζούνι, Αμαλία Τίλλη.

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΑ: Αρχίζει το παιχνίδι! Καιρός είναι!..

Ε, καιρός είναι! Αρχίζει το παιχνίδι του «Καποδίστρια» και εκδηλώθηκαν οι πρώτες κινήσεις. Και ακολουθεί η συνέχεια και το καλοκαίρι έρχεται θερμό. Παιδιά προσοχή! Να μην αφήσετε πανηγύρι και τραπέζι! Αλλά να μη χαλάσουν και τα πανηγύρια. Έχουμε λοιπόν και «ρεπορτάζ» και πρωτοβουλίες και κινήσεις! Και μέσα από τα κόμματα και γύρω απ' αυτά! Όλοι όμως ψαρεύουν απ' όλα και μετρούν κουκιά και... πολυπορία! Ανεξάρτητοι, δηλώνουν αδέσμευτοι, ακηδεμόνευτοι και υπεράνω... χρημάτων και ηγεμονικών μισθών. Αναλυτικά τα νεώτερα:

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ... ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ!

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΝΕΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Προς

Όλες τις Αδελφότητες

του νέου Δήμου Δελβινακίου

Αγαπητοί συγχωριανοί,

Όπως σας είναι ήδη πάρα πολύ καλά γνωστό το σχέδιο «Ι. Καποδίστριας» που ισχύει ήδη από το 1997 ως Νόμος του Κράτους, έχει επιφέρει αλλαγές στον Διοικητικό Χάρτη της χώρας μας, με συνέπεια τη συνένωση των Κοινοτήτων μας, σε ένα Δήμο αυτόν του Δελβινακίου.

Πιστεύουμε ότι δεν είναι της παρούσης να αναλύσουμε τις επιπτώσεις από αυτήν την αλλαγή στα μέχρι τώρα δεδομένα, ειδικά στις επιμεθόριες περιοχές όπως είναι οι δικές μας αλλά ότι έχει έρθει σίγουρα το πλήρωμα του χρόνου, να αντιμετωπίσουμε τις όποιες δυσμενείς επιπτώσεις, μέσα από μία ευρύτερη συνεργασία των Αδελφοτήτων μας καθώς και των κοινοτήτων μας όσο ακόμη θα υφίστανται.

Ετσι εμείς ο εκπρόσωποι των Αδελφοτήτων που ορισθήκαμε ως συντονιστική επιτροπή, σας γνωρίζουμε ότι μετά από δύο (2) προηγούμενες συναντήσεις εκπροσώπων Αδελφοτήτων κρίνουμε σκόπιμο να επικοινωνήσουμε μαζί σας και να σας καλέσουμε για μια από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων που υπάρχουν σε κάθε χωριό.

Σας καλούμε λοιπόν να αγωνιστούμε μαζί για την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τα χωριά μας, τα ήδη υφιστάμενα καθώς και εκείνα που θα προκύψουν με τη συνένωση, όπως περιουσιακά στοιχεία, ακίνητα και κινητά των Κοινοτήτων μας που έχουν αποκτηθεί με τον ιδρώτα και από το υστέρημα των χωριανών μας, προγραμματισμός και προτεριότητες του νέου Δημοτικού Συμβουλίου, ευρύτερη συνεργασία των Αδελφοτήτων και του νέου Δήμου κ.λπ.

Ετσι λοιπόν στην συνάντηση που θα γίνει στις 14 Ιουνίου 1998 και ώρα 10.30 πρωινή στην αίθουσα της Αδελφότητας Θεσσαλονίκης που βρίσκεται στην οδό Μάρνη αρ. 38 στον 6ο όροφο, και που πρέπει να παραβρεθείτε με εκπροσώπους σας, είναι αναγκαίο να υπάρχουν οι απόψεις, θέσεις και προτάσεις όλων των Διοικητικών Συμβουλίων των Αδελφοτήτων και ακόμη καλύτερα των γενικών σας συνελεύσεων, αν αυτό είναι εφικτό, ούτως ώστε να γίνει συζήτηση και να αποφασίσουμε από κοινού πλέον τις πάρα πέρα ενέργειες μας για την επιβίωση των χωριών μας.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τους πατριώτες μας.

α) Γιώργο Αν. Τσαβίδη, τηλ. 2424279 Fax: 3425890, Καστάνια-νη

β) Γρηγόρη Αρμπυρό, τηλ. 3302435, Βήσσανη

γ) Κώστας Βόκολος, τηλ. 5315235, Βάλτιστα

δ) Σπύρος Νάκος, τηλ. 8020936, Αγία Μαρίνα

ε) Γιώργος Παππάς, τηλ. 9959370, Αρινίστα

Αθήνα, Μάιος 1998

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Η προσωρινή Συν. Επιτροπή

ΥΠΟ-ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Δεν μας πρόλαβαν τα νέα και οι αποφάσεις στη συγκέντρωση. Ελπίζουμε πως οι προτάσεις θα είναι θετικές, ενωτικές και παραγωγικές. Στο επόμενο φύλλο περισσότερα! Υπό.. σημείωση!

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΚΑΚΟΛΑΚΚΟΥ ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ...ΔΗΜΑΡΧΩΝ!

Ωραίο το πανηγύρι του Κακόλακκου της Αγίας Τριάδας στο ομώνυμο εξωκλήσι με τα βαθίσκια δέντρα βαλανερίδια. Ακόμη δεν έβαλαν πριόνι οι... Ευλοχίστηκε! Πανηγύρι καλό, καιρός καλός, κόσμος πολυς και καλός, κουμάντο καντίνας το... καλύτερο και συνωστισμός υποψηφίων Δημάρχων Πάνω Πωγωνίου. Ετσι ανάμεσα από λειτουργία με αγιασμό, κέρασμα με δίσκο και «χόρευσε ρομπινάκι και κακολακκίτικα, έγιναν πολλά... «πηγάδια» όπου οι υποψήφιοι Δήμαρχοι έκαναν προπόνηση με λόγους και προγράμματα. Κυρίως όμως προσπαθούσαν να κάνουν... επιστράτευση συμβούλων! Πρώτη και... ροδάνι η γλώσσα της η υποψήφια Δημάρχου Βασιλική Μεντή. Αγόρευε συνέχεια, δικηγόρος γαρ

το επάγγελμα. Ο Δημ. Μπάσιος της Κτηνιατρικής δεν έχασε το χαμόγελο μια και οι κτηνοτρόφοι τον γνωρίζουν καλά και η κτηνοτροφία... καλύτερα. Όχι, όμως και τα... «εισαγόμενα! Ο Σπύρος Σιδέρης δηλοποίησε εκεί την υποψιφίτητά του και έφτασε πολλά... πηγιάδια με χαμόγελα και μπύρες! Ο Νίτας είχε τα δικά του... κόλπα προσέγγισης και επικοινωνίας. Τέλος ο Γιάννης Νικόπουλος, νομιάτρος από Παλαιό-πυργο, είχε μεγάλη κινητικότητα προς όλες τις κατευθύνσεις και με συνταγές θεραπείας κάθε... επιδημίας και κάθε... «συνεργασίας»!

Στην Αγία Τριάδα Κακόλακκου άρχισε το προεκλογικό ραβδί για το Πάνω Πωγώνι και τη συνέχεια στα... πανηγύρια. Μόνο να μ η γίνει για τα πανηγύρια!!

ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Πολλά ...σεμινάρια

Μικρή η κινητικότητα στα προεκλογικά του Δήμου Δελβινακίου. Μέχρι της στιγμής που γράφονται οι γραμμές αυτές δεν δηλώθηκε επίσημα καμία υποψηφιότητα. Ακούγονται βέβαια γελάκια και αόριστα τα ονόματα των Τέλη Βίλλη, Νικ. Παπαδόπουλου και Αθ. Μποζιάρη αλλά απλώς δεν... διαφεύδονται! Σύντομα όμως θα γίνουν συγκεκριμένες δηλώσεις. Δεν γνωρίζουμε ακόμη και ποιά στοχεύει ακριβώς αυτή η «πρωτοβουλία» των Αδελφοτήτων στην Αθήνα. Ανακοίνωση τους δημοσιεύουμε δίπλα και ασφαλώς δημιουργεί προβληματισμούς. Πρόκειται για διεκδίκηση μεριδίου «Εξουσίας» από τους ταξιδεμένους ή για ουσιαστική πρωτονομιστική πρωτοβουλία; Αν προκάνουμε τις απόψεις της σύσκεψης θα βρούμε λίγο χώρο να τις γράψουμε. Όμως την τελευταία στιγμή και πριν πετάξει το... αεροπλάνο οι κερσέδες έπιασαν και άλλο... σενάριο! Μικτό και... διαπλεκόμενο!

Με ζευγάρια και εναλλαγή ανά διετία! Με πρόεδρο Δημ. Συμβουλίου σταθερό και με αναλογία συμβούλων έδρας και με περιφέρειες! Με αντιπροσώπευση και

των αδελφοτήτων. Όλες οι δυνάμεις σε... «πολυπορτικό» καζάνι. Όλοι κι από... λίγο για να μη χαθεί το όλο! Τώρα, το πώς θα μοιράσουν τα κουκιά αυτό κανείς δεν το είπε ακόμη. «Εν τη ενόψει η ισχύς», είναι κι αυτή μια άποψη. Αν έκαναν όλοι μαζί και μια δυναμική εκδήλωση στο Χάνι για το δρόμο της Κακαβιάς θα είχαμε μια «πρόβα τζενεράλε»! Να δούκ και τα «κουκιά» που θα περουν...

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ...ΜΟΝΑΧΙΚΕΣ!

Η Λαβάνη μετά Δημοκράς φαίνεται δεν έχει προβλήματα και δεν ακούγονται υποψηφιότητες. Η τα βρήκαν ή τα μαγειρεύουν πανηγυρικά! Είναι άλλωστε «οικογενειακή» υπόθεση και δεν ενδιαφέρει τους... εκτός όριων. Τελικά βέβαια κάτι θα γράψουμε! Στα τέσσερα πανηγύρια που έχουν να... χορεύουν θα βρούμε ποιος θα χορεύει στην... κορυφή!

Η Πωγωνιά φαίνεται πως άρχισε να χορεύει από τώρα. Δύο Παντελήδες οι υποψήφιοι που το 'χουν κρυφό καμάρι αλλά όλοι το 'χουν... τομπανό! Παντελής Τόμος από Πωγωνιά και Παντελής Τόβης από Δρυμάδες. Οι ίδιοι ακόμη τα... αρνούνται! Κινητικότητα στα... κρυφά! Συνδυασμοί... αόρατοι! Συνασπισμοί... ακαθόριστοι! Και πρωτοβουλίες πίσω από... «σωτή»! Κάποιοι με περιβάλλον δεν μίλησαν ακόμη και οι σχηματισμοί είναι αόρατοι. Οι ενδείξεις θα αρχίσουν στο πρώτο πανηγύρι όπως ξεκίνησαν όλοι, Πανηγυριώτες, πανηγυριώτισσες... αναμειγνύονται!!

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 8

προς εκτύπωση
Πωγωνιανή
Φωτογραφική
αναδρομή
100 χρόνων

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας στο ξεκομμένο Πωγώνι

Στις 7 Ιουνίου της Πεντηκοστής έφτασε στην Πολύτσα ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ. Αναστάσιος. Η καμπάνα της Εκκλησίας των Ταξιαρχών χτύπησε και η θύρα άνοιξε για να υποδεχθεί τον κ. Αναστάσιο στην ιστορική αυτή επίσκεψη και λειτουργία. Η επίσκεψη γέμισε χαρά και συγκίνηση μικρούς και μεγάλους που δέχθηκαν την ευλογία του. Ο Αρχιεπίσκοπος συνομίλησε με τις αρχές και τους κατοίκους και έγινε κοινωνός των αναγκών και των προβλημάτων των κατοίκων και των χωριών του ξεκομμένου Πωγώνι. Η επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου στο Πωγώνι έδωσε θάρρος και ελπίδα στους κατοίκους του.

Να τους ευχηθούμε νάναι άξιοι να συνεχίζουν να ανανεώνονται και να ελπίζουν. Και του χρόνου με υγεία.

Της Αγ. Τριάδας στη Στρατινίστα

Πανηγύρι τόχαν της Αγίας Τριάδας στη Στρατινίστα στο ομώνυμο εξωκλήσι τους. Και δεν σταμάτησαν να το γιορτάζουν. Εφέτος το γιόρτασαν στο χωριό κάτω από τα πλατάνια της πλατείας. Σε κοινό τραπέζι με τα παραδοσιακά τους φαγητά αντάμωσαν πάλι στη μνήμη της Αγίας Τριάδας πάνω από 100 άτομα Στρατινιστιώτες και φίλοι του χωριού. Μια ανάμνηση του πα-

νηγυριού τους, ένας κρίκος στην παράδοση του τόπου τους. Λίγοι ή πολλοί δεν έχει σημασία. Έχει αξία όμως η συνέχεια και η επιμονή. Κάτι τέτοιες εκδηλώσεις είναι που ανανεώνουν τους δεσμούς και την ελπίδα μαζί.

Να τους ευχηθούμε νάναι άξιοι να συνεχίζουν να ανανεώνονται και να ελπίζουν. Και του χρόνου με υγεία.

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ

Το χωριό πέθανε - Γεια σας χωριανοί

Η τελευταία ταυτότητα των χωριών μας είναι στις σφραγίδες των Αδελφοτήτων και των Συλλόγων. Η συσπείρωση και η ενίσχυσή τους είναι η απάντηση για να μην σβήσει παντελώς το ΟΝΟΜΑ.

Το πανηγύρι Πωγωνιανής

Ξαναγύρισε και στέριωσε το παλιό πανηγύρι της Πωγωνιανής στη μνήμη του Αγίου Νικολάου που γιορτάζονταν στις 20 Μαΐου. Κι όπως πλέον συνηθίζεται για να διευκολυνθούν και οι εργαζόμενοι και οι μακράν ευρισκόμενοι μετατοπίστηκε ημέρα Σάββατο στις 23 Μαΐου. Το κοινό μεσημεριάτικο τρα-

πέζι, μια νέα ιδέα που έπασσε, έδωσε, την συντροφικότητα και έφτιαξε το κέφι. Και ο χορός κράτησε καλά μέχρι το απόγευμα. Οι συντελεστές του πανηγυριού πρέπει να είναι ικανοποιημένοι όπως και οι συμμετέχοντες Βοστανιώτες και φίλοι που ξεπέρασαν τους 250. Και του χρόνου.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΜΑΣ

Η εφημερίδα μας δεν έχει «εμπορικό» τμήμα διαφήμισης. Όμως θεωρεί πως οι αναγνώστες και φίλοι της εφημερίδας επιθυμούν να πληροφορηθούν για τις επιχειρηματικές επιδόσεις των Πωγωνισίων. Έτσι αποφασίσαμε να προσφέρουμε τις σελίδες για την δωρεάν παρουσίαση των συμπατριωτών μας επιχειρηματιών με μια προβολή γνωριμίας σε μικρές τυποποιημένες διαστάσεις. Αυτές οι «διαφημίσεις» ελπίζουμε να συγκροτήσουν έναν επαγγελματικό οδηγό Πωγωνισίων...

Όσοι επιθυμούν αυτή την παρουσίαση μας στείλουν την κάρτα τους. Αρχίζουμε από το επόμενο φύλλο.

**Η ΠΟΤΟΠΟΪΑ - ΚΑΒΑ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094

Για τις γιορτές, πανηγύρια και κάθε μέρα
ποτά και κρασιά σε πλούσια συλλογή

ΜΑΓΙΑΤΙΚΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΚΑΙ...

- ➔ Μαγιατικά και λίγα από τον Ιούνιο για να κάνουμε και μεις καλοκαίρι και να τα ξαναπούμε...Αυγουστιάτικα!
- ➔ Αυγουστιάτικα και λίγα αναδρομικά Ιουλιανά αν έχουμε συνταρακτικά νέα...
- ➔ Το Μάη μήνα κίνησε το θέμα με την κατάργηση του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας της Πωγωνιανής και έγινε της...Πωγωνιανής!
- ➔ Οργή έπιασε τον Κάρολο που θύμωσε γιατί έμεινε απληροφόρητος και τόμαθε από τον Αντώνη με την ερώτηση!
- ➔ Και εκεί που ήταν για κατάργηση έφτασε ο υφυπουργός κ. Κοτσώνης στην Πωγωνιανή και βρήκε...«εθνικό φάρο» που δεν πρέπει να σβήσει!
- ➔ Από τα θαύματα της Δημόσιας Διοίκησης που εκεί στο Κέντρο έχει βαθειά μεσάνυχτα!
- ➔ Άντε να βάλουμε όλοι πλάτη να φέρουμε κι άλλους υπουργούς να...φωτιστούν!
- ➔ Κι επειδή είναι και η περίοδος απεργιών, καταλήψεων, συγκρούσεων και διαμαρτυριών να μη μείνουμε καθυστερημένοι...συντηρητικοί!
- ➔ Έχει κάτι παλιά...χαρακώματα στο Χάνι Δελβινάκη! Να τα οργανώσουμε και να σταματήσουμε τα...αλβανικά αυτοκίνητα και μετά...
- ➔ Μετά υποχωρούμε όλοι μαζί στο...Καλπάκι!!
- ➔ Και αφού τελειώσει ο...«πόλεμος» ξαναγυρίζουμε στα πανηγύρια μας να γίνει της...Πέπελης!
- ➔ Και τα ψητά...«ντόπια» από Πέπελη και Σωπική! Εγγυημένα και...οικονομικά!
- ➔ Μόνο μη μας χαλάσουν τα πανηγύρια οι υποψήφιοι Δήμαρχοι και Κοινοτάρχες...
- ➔ Καλοδεχούμενοι κι αυτοί και τα...κεράσματά τους. Και όχι μόνο λόγια...
- ➔ Να ρίξουν και κανένα δεκαχίλιάρο στο δίσκο και κάτι στα...κλαρίνα!!
- ➔ Προσοχή στα...τσιγάρα! Οι ξυλοσχίστες καρβουνιάρηδες, δασικοί και δασολόγοι έχουν αφήσει πολλά εύφλεκτα φρύγανα και λιανοκλάδια!
- ➔ Να μη κάψουμε τα δάση που έμειναν και βρίσκουν δικαιολογίες οι ξυλοσχίστες για ακόμη μεγαλύτερες υλοτομίες.
- ➔ Προσοχή και στα άγρια γουρουνόπουλα του εμπλουτισμού με τα κόκκινα σκουλαρίκια! Τρέχουν και πίσω από τα αυτοκίνητα! Τρώνε και...μπισκότα.
- ➔ Αν έχει μείνει κανένα ως τον Σεπτέμβριο.
- ➔ Τέλος, προσοχή στα σκυλιά οικολογικά και...αδέσποτα! Κυκλοφορούν και μέσα στα χωριά. Και...δαγκώνουν!
- ➔ Άντε, καλό καλοκαίρι, καλά πανηγύρια και ζήτω τα χωριά μας που κι έξω από τα...σύνορα ποτέ δεν πεθαίνουν!!

K.X.K.

ΔΙΕΡΡΗΣΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Άγνωστοι διέρρηξαν τον γκάρι χρηματικό ποσό ιερό ναό Αγίου Νικολάου 20.000 δραχμών. Έρευνες της Κοινότητας Αγίου Κοσμά και έκλεψαν από το πα- ενεργεί ο Αστυνομικός Σταθμός Βήσσανης.